

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Finanční analýza podniku
Financial Analysis of a Company

Student: Bc. Eva Zavadilová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Petr Němčík

Ostrava 2010

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Eva Zavadilová**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208T020 Ekonomika podniku
Specializace: 00 Ekonomika podniku
Téma: **Finanční analýza podniku**
Financial Analysis of a Company

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Teoretická východiska
3. Charakteristika podniku
4. Analytická část
5. Návrhy a doporučení
6. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

GRÚNWALD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2004. 197 s. ISBN 80-245-0684-X.

KISLINGEROVÁ, E.; HLAVICA, J. *Finanční analýza krok za krokem*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 70-7179-321-3.

MRKVIČKA, J.; KOLÁŘ, P. *Finanční analýza*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2006. 228 s. ISBN 80-7357-219-2.

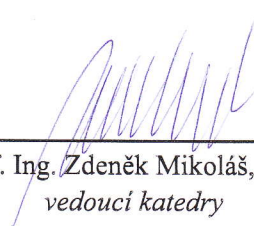
Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Petr Němčík**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 30.04.2010

prof. Ing. Zdeněk Mikoláš, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci včetně příloh vypracovala samostatně. Přílohy 7,8,9 dané mi k dispozici, jsem celé převzala.“

V Ostravě dne 9.7.2010

Podpis:

„Na tomto místě bych ráda poděkovala panu Ing. Petru Němčíkovi za odborné vedení a rady, které mi byly velkým přínosem při zpracování mé diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat majitelům firmy FUS a HARAZIM s.r.o. za poskytnutí materiálů potřebných ke zpracování mé diplomové práce a věnovaný čas.“

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Teoretická východiska	3
2.1 Cíle finanční analýzy	3
2.2 Zdroje informací pro finanční analýzu	4
2.2.1 Výroční zpráva	6
2.2.2 Rozvaha	6
2.2.3 Výkaz zisků a ztráty	9
2.2.4 Výkaz cash flow	11
2.2.5 Vzájemná provázanost výkazů.....	12
2.3 Uživatelé finanční analýzy	13
2.4 Metody finanční analýzy	13
2.4.1 Analýza absolutních ukazatelů.....	16
2.4.2 Analýza rozdílových ukazatelů	16
2.4.3 Poměrová analýza (analýza intenzivních ukazatelů).....	16
2.4.4 Souhrnné indexy hodnocení	22
2.5 SWOT analýza	23
3. Charakteristika podniku	26
3.1 Vznik a historie	26
3.2 Sídlo firmy.....	27
3.3 Předmět podnikání a postavení na trhu	27
3.3.1 Předmět podnikání.....	27
3.3.2 Postavení na trhu	28
3.4 Organizační struktura a počet zaměstnanců	28
3.4.1 Zaměstnanci	28
3.4.2 Organizační struktura	29

3.5 Certifikáty.....	29
4. Aplikační část.....	31
4.1 Horizontální a vertikální analýza rozvahy.....	31
4.1.1 Horizontální analýza rozvahy.....	31
4.1.2 Vertikální analýza rozvahy.....	35
4.2 Horizontální a vertikální analýza výkazu zisků a ztráty.....	37
4.2.1 Horizontální analýza výkazu zisků a ztráty.....	38
4.2.2 Vertikální analýza výkazu zisků a ztráty.....	39
4.3 Poměrová analýza	40
4.3.1 Analýza likvidity	40
4.3.2 Ukazatele rentability (ziskovosti).....	41
4.3.3 Ukazatele zadluženosti	43
4.3.4 Ukazatele aktivity.....	43
4.3.5 Souhrnné indexy hodnocení	45
4.4 SWOT analýza firmy FUS a HARAZIM s.r.o.....	47
5. Návrhy a doporučení.....	49
6. Závěr.....	53
Seznam použité literatury	55
Seznam zkratk	57
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce.....	58
Seznam vzorců	59
Seznam tabulek.....	60
Seznam obrázků	61
Seznam grafů	62
Seznam příloh	63

1. Úvod

Důvod, proč jsem si za téma mé práce zvolila právě finanční analýzu podniku, je ten, že v tomto období, kdy na celý svět působí následky světové krize, se mnoho firem ocitlo ve finanční tísní nebo dokonce zaniklo. Z toho důvodů si myslím, že v této době je více než kdy jindy velmi důležité provádět hodnocení finančního zdraví firmy. Případné slabiny, které by mohly v budoucnu vést k problémům se snažit odstranit a silné stránky související s budoucím možným zhodnocením se snažit ještě zlepšovat. Finanční analýza je důležitou součástí pro finanční řízení podniku a manažerům může usnadnit rozhodování v některých situacích. Pro správná rozhodnutí je však potřebné mít nezkrácené informace, protože jen pak může finanční analýza přinést ty správné podklady pro posouzení finanční situace firmy a pomoci odhadnout budoucí vývoj podniku.

Cílem této práce je pokusit se provést hodnocení finanční situace firmy FUS a HARAZIM s.r.o. v letech 2006 až 2009 pomocí vybraných nástrojů finanční analýzy a pokusit se navrhnout opatření, která by mohla vést k odstranění případných problémů a nedostatků.

První část mé práce je věnována teoretickým poznatkům týkajících se metod, nástrojů, cílů a zdrojů finanční analýzy. Druhá část mé práce je věnována stručné charakteristice podniku, jeho historii a současnosti. Ve třetí části je provedena pomocí metodických nástrojů popsaných v první části mé práce finanční analýza mnou zvoleného podniku. V závěru třetí části je provedeno shrnutí dosažených výsledků.

Firma FUS a HARAZIM s.r.o. sídlí a působí převážně v Moravskoslezském kraji. To je také jeden z důvodů, proč jsem si tuto firmu vybrala, protože sama pocházím z tohoto kraje. Dalším důvodem proč jsem si zvolila tuto firmu, je ochota majitelů i zaměstnanců firmy poskytnout mi potřebné informace a zdroje pro zpracování mé diplomové práce. Firma FUS a HARAZIM s.r.o. je stavební firma a předmětem podnikání firmy je „Provádění staveb hlavní stavební výroby, pomocné stavební výroby včetně jejich změn, udržovacích prací a jejich odstraňování“. Firma má dlouholeté zkušenosti v tomto oboru a o jejích kvalitách svědčí i reference zákazníků. Firma se snaží neustále zlepšovat a udržovat tempo s moderními trendy, proto úzce spolupracuje s projekčními firmami, s nimiž řeší nové poznatky ve stavebnictví a

nové stavební technologie. Cílem firmy je i do budoucna svým zodpovědným přístupem, spolehlivostí a seriózností maximálně uspokojovat požadavky současných, ale i budoucích investorů s ohledem na maximální spokojenost jak objednatele, tak provozovatele díla.

2. Teoretická východiska

Finanční analýzu si lze představit jako rozbor jakékoliv činnosti, v souvislosti s níž je možno uvažovat o čase a penězích. Finanční analýza je nedílnou součástí finančního řízení podniku a je důležitým zdrojem informací jak pro akcionáře, věřitele, dodavatele, zaměstnance, atd., tak i pro manažery podniku. V praxi se setkáváme s nejrůznějšími přístupy a metodami zpracování finanční analýzy, jejím hlavním cílem je přinést co nejvěrnější informace o finanční situaci podniku všem zájemcům o tyto informace.

2.1 Cíle finanční analýzy

Cílem finanční analýzy (dále FA) podniku je odhalit silné a slabé stránky firmy, zjistit její výkonnost a získané informace vyhodnotit tak, aby se z provedené FA stal jeden z nástrojů sloužící k řízení podniku. Zajímavostí FA je, že umožňuje vlastní úsudek ke každé situaci, která nastane. Je nesmírně důležité, aby byly jednotlivé vztahy dobře pochopeny, protože jen tak mohou být kvalitně využívány.

FA má v zemích s rozvinutou tržní ekonomikou dlouhodobou tradici a je neoddělitelným prvkem podnikového řízení. Finanční výsledky se stávají základním kritériem ekonomických rozhodnutí a podnikové finance získávají nové postavení – dostávají se do centra pozornosti všech podnikatelů. Jsou velmi významné nejen pro strategické řízení firmy v oblasti finančního managementu, ale např. i při hodnocení a výběru partnerů v obchodní oblasti.

K základním cílům finančního řízení podniku je možno zařadit především dosahování finanční stability, kterou je možno hodnotit pomocí dvou základních kritérií:

- 1) Schopnost vytvářet zisk, zajišťovat přírůstek majetku a zhodnocovat vložený kapitál – toto kritérium je obecně považováno za nejdůležitější, protože postihuje podstatu podnikání jako takového. Každý vstupuje do podnikání s myšlenkou zhodnocování peněz, respektive rozšíření vlastního bohatství.
- 2) Zajištění platební schopnosti podniku – na první pohled se může zdát, že je to cíl druhotný, avšak je třeba si uvědomit, že bez platební schopnosti většinou neexistuje možnost firmy nadále fungovat a většinou znamená konec podnikatelské činnosti dané firmy.

FA má svůj smysl z časového hlediska ve dvou rovinách: První rovinou je fakt, že se ohlížíme do minulosti a máme šanci hodnotit, jak se firma vyvíjela až do současnosti, přičemž kritérií je možno nalézt celou řadu. Druhou rovinou je fakt, že FA nám slouží jako základ pro finanční plánování ve všech časových rovinách. Umožní nám proto jak plánování krátkodobé spojené s běžným chodem firmy, tak i plánování strategické související s dlouhodobým rozvojem firmy.

FA však nespadá pouze do finančního řízení firmy, ale svůj vliv má také na firmu jako celek, je. Například součástí marketingové SWOT analýzy. Objektivně se při zpracování FA jedná o identifikaci slabín ve firemním finančním zdraví, které by mohly v budoucnu vést k problémům, a silných stránek souvisejících s možným budoucím zhodnocením majetku firmy. FA má svůj význam nejen uvnitř firmy, ale také při pohledu zvenčí. Například vnitřní FA ukazuje zaměstnancům, kam směřovat hodnocení finanční likvidity nebo možnosti zaměření výroby. Jiným příkladem může být to, že FA mohou přicházet zvenčí firmy a mohou podmiňovat úvěrový nebo investiční potenciál firmy. Bez ohledu na původ nebo cíl analýz, jsou jejich nástroje vždy nebo téměř vždy stejné.

FA je specifickým typem analýzy, jejíž smyslem je provést zhodnocení finančního hospodaření. FA patří k nejdůležitějším nástrojům finančního řízení. Analýza je užitečná pro prověření dat z minulosti, doplnění vypočítané hodnoty podniku při koupi takového podniku, je východiskem pro sestavování finančního plánu. Existují různé cílové skupiny uživatelů FA, nejběžněji však využívají analýzu management, věřitelé a investoři. Podle cílové skupiny, což představuje důležité hledisko pro volbu metody FA, a podle účelu FA je možno využívat různé zdroje informací. Nejčastěji vychází FA z informací, které jsou účetního charakteru: Rozvaha, Výkaz zisků a ztráty a výkaz o peněžních tocích. [10]

2.2 Zdroje informací pro finanční analýzu

Kvalita informací, která podmiňuje úspěšnost FA, do značné míry závisí na použitých vstupních informacích. Použité vstupní informace by měly být nejen kvalitní, ale zároveň také komplexní. Důvodem pro toto tvrzení je fakt, že je nutno podchytit pokud možno všechna

data, která by mohla jakýmkoliv způsobem zkreslit výsledky hodnocení finančního zdraví firmy. Základní data jsou nejčastěji čerpána z účetních výkazů.

Účetní výkazy tedy poskytují informace celé řadě uživatelů a lze je rozdělit do dvou základních částí:

- 1) Finanční účetní výkazy – jsou externí výkazy, protože poskytují informace zejména externím uživatelům. Dávají přehled o stavu a struktuře majetku, zdrojích krytí, tvorbě a užití výsledku hospodaření a také o peněžních tocích. Je možné je označit jako základ všech informací pro firemní FA a to i vzhledem k faktu, že jde o veřejně dostupné informace, které je firma povinna zveřejňovat nejméně jednou za rok.
- 2) Vnitropodnikové účetní výkazy – nemají právně závaznou úpravu a vycházejí z vnitřních potřeb každé firmy, avšak právě využití vnitropodnikových informací vede ke zpřesnění výsledků FA a umožní eliminovat riziko odchylky od skutečnosti, neboť se jedná o výkazy, které mají častější frekvenci sestavování a umožní vytváření podrobnějších časových řad, což je z hlediska FA velmi důležité.

Podstatou FA je splnění dvou základních funkcí, prověřit finanční zdraví firmy a vytvořit základ pro finanční plán. U první funkce hledáme odpovědi na otázku, jaká je finanční situace podniku k určitému datu – jde o historický vývoj a odhad toho, co lze očekávat v nejbližší budoucnosti. Druhá funkce se opírá o poznatky FA, které jsou základem pro plánování hlavních finančních veličin.

Vyjdeme – li z FA, tak jejím hlavním úkolem je ověření obchodní zdatnosti podniku a tím udržení majetkově finanční stability. Pro to, abychom mohli začít zpracovávat FA je důležité, abychom měli základní účetní výkazy:

- Rozvaha
- Výkaz zisků a ztrát
- Výkaz cash flow

Rozvaha a výkaz zisků a ztráty jsou účetní výkazy, jejichž struktura je závazně stanovena Ministerstvem financí a jsou závaznou součástí účetní uzávěrky v soustavě podvojného

účetnictví. Toto představuje i jistou výhodu, protože zpracovávaná data jsou ve stejné struktuře a umožňují snadnější srovnávání jednotlivých firem mezi sebou. K účetním výkazům se v rámci účetní uzávěrky připojuje ještě příloha, která musí obsahovat údaje o příslušné účetní jednotce, informace o účetních metodách, obecných účetních zásadách a způsobech oceňování, dále musí obsahovat doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztráty a také přehled o finančních tocích. Výkaz cash flow není oproti výkazu zisků a ztráty a rozvaze nijak standardizován, což však neznamená, že by měl nižší informační hodnotu než předchozí dva výkazy. V poslední době jeho význam roste, protože s měnící se dynamikou vývoje ekonomických činností je potřeba mít co nejdynamičtější informace, což může výkaz cash flow splňovat.

Firmy mají povinnost vyplývající z obchodního zákoníku nechat ověřit účetní závěrku auditorem a zveřejnit takto ověřené informace v obchodním věstníku do jednoho měsíce ode dne konání valné hromady. Audit zaznamená ověření vykázaných aktiv a pasiv akciových i jiných typů obchodních společností. Cílem auditu je vyjádřit názor na účetní uzávěrku a její kvalitu, součástí tohoto vyjádření je vyjádření názoru, zda účetní závěrka či výroční zpráva věrně zobrazuje majetek, závazky, vlastní kapitál a výsledky hospodaření. Informace jsou zde však zobrazeny ve zkráceném rozsahu. Firmy mají povinnost u těchto firem zhotovovat výroční zprávu. [10]

2.2.1 Výroční zpráva

Výroční zpráva je vhodný zdroj externích informací. Informuje majitele, obchodní partnery, potenciální investory, finanční ústavy a zákazníky o majetkové, finanční a důchodové situaci. Může sloužit k propagaci společnosti. Výroční zpráva je zpravidla vizitkou společnosti a dá se z ní zjistit mnohé. Musí obsahovat zveřejňované údaje účetní závěrky, výrok auditora a důležité skutečnosti týkající se účetní uzávěrky a také výklad o uplynulém a předpokládaném vývoji podnikání firmy a její finanční situaci. I výroční zpráva podléhá povinnosti ověření auditorem. [10]

2.2.2 Rozvaha

Rozvaha je finančním výkazem, který zachycuje bilanční formou stav dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (aktiva) a zdrojích jejich financování (pasiva) vždy k určitému datu. Rozvaha se nejčastěji stanovuje k poslednímu dni každého roku, respektive

kratších období. Představuje základní přehled o majetku podniku ve statické podobě (v okamžiku účetní závěrky). V rozvaze jde především o získání věrného obrazu ve třech základních oblastech – majetkové situaci podniku, zdrojích financování a finanční situaci podniku. První oblastí je majetková situace podniku, v rámci níž zjišťujeme, v jakých konkrétních druzích je majetek vázán a jak je oceněn, nakolik je opotřeben, jak rychle se obrací, optimálnost složení majetku, atd. Druhou oblastí jsou zdroje financování, z nichž byl majetek pořízen, přičemž se primárně zajímáme o výši vlastních a cizích zdrojů financování a jejich strukturu. Poslední oblastí jsou informace o finanční situaci podniku, jakého zisku podnik dosáhl, jak jej rozdělil a jak je podnik schopen dostát svým závazkům.

Z těchto informací pak jednoznačně vyplývá, že při analýze rozvahy sledujeme zejména:

- Stav a vývoj bilanční sumy
- Strukturu aktiv
- Strukturu pasiv
- Relace mezi složkami aktiv a pasiv[10]

2.2.2.1 Aktiva

Aktivy rozumíme celkovou výši ekonomických zdrojů, jimiž podnik disponuje v určitém časovém okamžiku. Zdroje bývají označovány jako majetek podniku, jde –li o právní pojetí, také jako kapitál, jde – li o finanční stránku ekonomických zdrojů.

Základním hlediskem členění aktiv je především doba jejich upotřebitelnosti, tedy členění podle likvidity, a to od položek nejméně likvidních (fixní, stálá aktiva) až k položkám nejlikvidnějším (oběžná aktiva).

- a) Stálá aktiva – doba přeměny na hotové prostředky je u nich delší než jeden rok, rovněž se nespotřebovávají najednou, ale nejčastěji v podobě odpisů, které svou hodnotu přenášejí úměrně opotřebením do nákladů firmy. Stálá aktiva se dají rozdělit na nehmotná a hmotná aktiva a finanční investice.
- b) Oběžná aktiva – peněžní prostředky a věcné položky majetku (suroviny, materiál, výrobky a polotovary), které se přemění na peněžní prostředky za dobu do jednoho roku. Oběžná aktiva jsou součástí hodnocení

2.2.2.2 Pasiva

Stranu pasiv je též ve finanční praxi možné označit jako stranu zdrojů financování firmy. Zároveň na této straně hodnotíme finanční strukturu analyzované firmy. Finanční struktura podniku představuje strukturu podnikového kapitálu, ze kterého je financován majetek podniku. Strana pasiv není prioritně rozdělena podle hlediska času, jak tomu bylo u aktiv, ale z hlediska vlastnictví zdrojů financování. Z tohoto pohledu pasiva tedy rozlišujeme na zdroje vlastní a cizí. K pasivům tedy patří:

- a) Vlastní kapitál – je položkou, která obsahuje základní kapitál, který představuje Souhrn peněžních a nepeněžních vkladů společníků do dané společnosti, vytváří se dle obchodního zákoníku a jeho výše se zapisuje do obchodního rejstříku. Dále do vlastního kapitálu patří kapitálové fondy, které představují emisní ážio, dary, dotace, výsledek hospodaření běžného období, atd.
- b) Cizí kapitál – představuje dluh společnosti, který musí být v různě dlouhém časovém období uhrazen. Vzhledem k faktu, že si její firma půjčuje, musí za něj platit úroky a ostatní výdaje spojené se získáním tohoto kapitálu. Cizí kapitál se skládá z rezerv (zákonné a ostatní), dlouhodobé závazky, krátkodobé závazky, bankovní úvěry a výpomoci.

Jednoznačně nejzásadnějším problémem analýzy rozvahy je fakt, že popisujeme stav na základě historických cen a z toho plynou právě i další úskalí z hlediska vypovídací schopnosti dat:

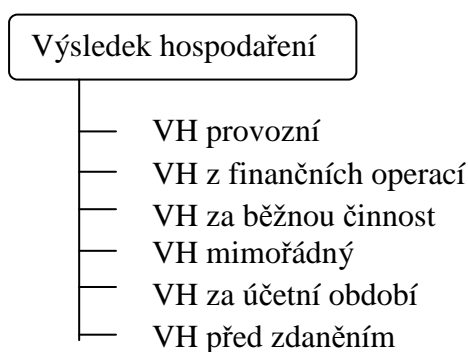
- Zobrazuje stav hodnot v ní obsažených k danému okamžiku, nemůže dát informace o dynamice společnosti, toto úskalí se stává méně problematické v okamžiku, jsou – li data řazena do časové řady
- Nepracuje s časovou hodnotou peněz, nepostihuje přesně současnou hodnotu aktiv a pasiv, neboť nezpracovává vliv vnějších faktorů, které mohou velmi výrazně ovlivnit některé položky rozvahy
- K určení realistické hodnoty některých položek musí být použito odhadu (skutečná hodnota stálých aktiv, zásoby, cenné papíry, nadhodnocené pohledávky, podhodnocené závazky). [10]

2.2.3 Výkaz zisků a ztráty

Výkaz zisků a ztráty je písemný přehled o výnosech, nákladech a výsledku hospodaření za určité období. Zachycuje pohyb výnosů a nákladů. I u tohoto výkazu je nutné při FA sledovat strukturu výkazu a jeho dynamiku. Stejně jako rozvaha se výkaz zisků a ztráty sestavuje pravidelně v ročních nebo kratších intervalech. V rámci analýzy výkazu zisků a ztráty obvykle hledáme odpověď na otázku, jak jednotlivé položky výkazu zisků a ztráty ovlivňují výsledek hospodaření. Informace z výkazu zisků a ztráty jsou tedy významným podkladem pro hodnocení firemní ziskovosti.

Ve struktuře výkazu zisků ztráty je možno nalézt několik stupňů výsledku hospodaření. Jednotlivé výsledky se od sebe liší tím, jaké náklady a výnosy do jeho struktury vstupují.

Schéma č. 2.1 Členění výsledků hospodaření

Zdroj: RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza – metody, ukazatele, využití v praxi. 1.vyd. Praha: Grada, 2007. 120 s. ISBN 978 – 80 – 247 – 1386 – 1.

S výkazem zisků a ztráty souvisí také struktura a obsah výsledku hospodaření. Nejdůležitější položkou je výsledek hospodaření z provozní činnosti, který lze takto označit proto, že odráží schopnost firmy ze své hlavní činnosti vytvářet kladný výsledek hospodaření. Provozní výsledek hospodaření je složen z několika dílčích výsledků:

- Výsledek z prodeje zboží – obchodní marže – tržby z prodeje se porovnávají s pořizovací cenou prodávaných zásob.
- Výsledek z prodeje investičního majetku a materiálu.
- Výsledek z ostatní provozní činnosti.

Základní rozdíl mezi rozvahou a výkazem zisků a ztráty je v tom, že zatímco rozvaha zachycuje aktiva a pasiva k určitému časovému okamžiku, výkaz zisků a ztráty se vztahuje vždy k určitému časovému intervalu – je přehledem o výsledkových operacích za tento interval. Výkaz zisků a ztráty obsahuje tokové veličiny, které jsou založeny na kumulativní bázi a jejich změny v čase nemusí být rovnoměrné. Velkým problémem je fakt, že nákladové a výnosové položky se neopírají o skutečné peněžní toky (příjmy a výdaje). Je tedy jasné, že výsledný čistý zisk neobsahuje skutečně dosaženou hotovost získanou hospodařením v daném období. Problém je tedy v tom, že výnosy z prodeje zahrnují okamžité uhrazení v hotovosti, fakturaci a prodej odběratelům na úvěr, ale už nezahrnují inkaso plateb z prodeje, který byl realizován na úvěr v předchozím období. Dále problém spočívá v tom, že náklady nemusejí být zaplacený ve stejném období, za jaké se objevují ve výkazu zisků a ztráty nebo některé náklady nejsou vůbec hotovostním výdajem (odpisy, amortizace, goodwill, patentní práva).

Vztah mezi náklady a výnosy a příjmy a výdaji je tedy následující:

- 1) Náklady běžného účetního období obsahují také položky, které nebyly skutečně uhrazeny v daném účetním období, i když s ním souvisejí.
- 2) Náklady běžného účetního období obsahují položky, které neznamenalý faktický úbytek finančních prostředků (odpisy, tvorba rezerv).
- 3) Výnosy běžného účetního období obsahují položky, které nebyly skutečným příjmem běžného účetního období (tržby za fakturované zboží).
- 4) Výkaz zisků a ztráty nebere na vědomí některé výdaje běžného období – tam, kde se jednalo o úbytek peněz běžného období, ale ne náklad běžného období.
- 5) Výkaz zisků a ztráty nezohledňuje některé příjmy běžného období – přijaté nájemné předem, ale není to výnos běžného období.

Z toho vyplývá následující shrnutí problémů spojených s analýzou výkazu zisků a ztráty. Výkaz zisků a ztráty obsahuje tokové veličiny a proto jejich změny v čase tudíž nemusejí být rovnoměrné, výnosy dosažené v určitém období a náklady s nimi spojené nemusí být vynaloženy ve stejném období (existují účty časového rozlišení výnosů a nákladů), nákladové a výnosové položky se neopírají o skutečné peněžní toky, což mimo jiné znamená, že výsledný čistý zisk neobsahuje skutečně dosaženou hotovost získanou hospodařením v daném období.

Z tohoto důvodu je zřejmé, že je nutné sestavovat výkaz cash flow, ve kterém jsou náklady a výnosy transformovány do peněžních toků. Při provádění podrobnější analýzy je

pak nutné přihlédnout k tomu, jaký je vztah mezi provozním výsledkem hospodaření a peněžním tokem z provozní činnosti. [10]

2.2.4 Výkaz cash flow

Sledování výkazu cash flow je moderní a poměrně mladou metodou FA. Pochází z USA a výrazně se rozšířil v 70. letech minulého století. Výkaz cash flow je výkaz srovnávací bilanční formou zdroje tvorby peněžních prostředků (příjmy) s jejich užitím (výdaji) za určité období – slouží k posouzení finanční situace. Tento výkaz také dokládá fakt, že zisk a peníze nejsou to samé. Dává odpovědi na otázku: Kolik peněžních prostředků podnik vytvořil a k jakým účelům je použil?

Výkaz cash flow podává informace o peněžních tocích v průběhu účetního období. Peněžními toky rozumíme přírůstky (příjmy) a úbytky (výdaje) peněžních prostředků (hotovost, ceniny, atd.) a peněžních ekvivalentů (krátkodobý likvidní majetek).

Výkaz je možno rozdělit na tři části:

- Provozní činnost
- Investiční činnost
- Finanční činnost

V tomto výkazu nalezneme celou řadu velmi užitečných údajů, patří ke standardním nástrojům používaných při FA. Obecně lze tedy říct, že výkaz cash flow poskytuje informace o struktuře finančních zdrojů získaných podnikem v daném období, o finančně hospodářské politice podniku v daném období, neboť ukazuje výsledek rozhodování podniku a číselné účinky rozhodovacích procesů – umožňuje posoudit schopnost dosáhnout stanovených cílů. Také poskytuje informace o struktuře užití finančních prostředků v daném období, přičemž jednotlivé formy užití mají různé důsledky na finanční pozici podniku.

K sestavování výkazu cash flow se používají dvě metody:

1. Přímá metoda – pomocí sledování příjmů a výdajů za dané období
2. Nepřímá metoda – pomocí transformace zisku do pohybu peněžních prostředků

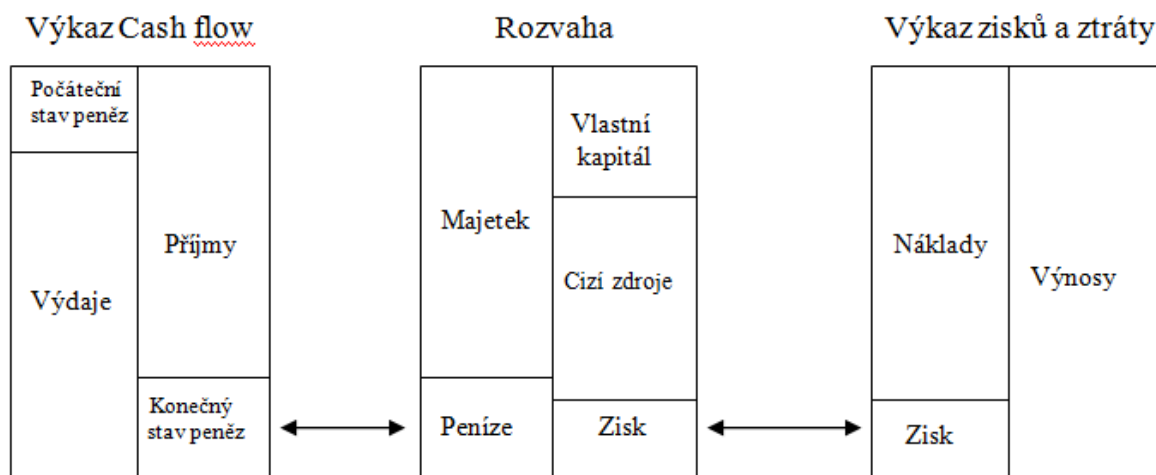
Nejčastěji se cash flow sestavuje nepřímou metodou. Výhodou sestavování výkazu cash flow je fakt, že není ovlivněn metodou odpisování majetku, neboť při použití rovnoměrného a

zrychleného odpisování účetní jednotka vykáže stejné peněžní toky, ale výsledek hospodaření se může výrazně lišit, účetní odpisy nejsou spojeny s pohybem peněžních prostředků. Další výhodou je fakt, že tento výkaz není zkracován systémem a vyšší časového rozlišení – ovlivňuje zejména oblast nákladů a výnosů, ale nemusí mít vliv na peněžní toky. [10]

2.2.5 Vzájemná provázanost výkazů

Všechny tři dosud zmíněné výkazy spolu souvisejí. Vzájemná souvislost mezi jednotlivými výkazy je znázorněna na následujícím schématu:

Schéma č. 2.2 Vzájemná provázanost výkazů

Zdroj: RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza – metody, ukazatele, využití v praxi. 1.vyd. Praha: Grada, 2007. 120 s. ISBN 978 – 80 – 247 – 1386 – 1.

Osou tohoto systému je rozvaha, výkaz zisků a ztrát a výkaz cash flow jsou bilance odvozené. Rozvaha sleduje strukturu majetku a zdrojů jeho krytí. Výkaz zisků a ztráty vysvětluje proces tvorby zisku jako přírůstku vlastního kapitálu tvořícího součást pasiv a sloužícího k hodnocení schopnosti firmy zhodnocovat vložený kapitál. Výkaz cash flow umožňuje vysvětlení změny peněžních prostředků jako součástí aktiv, umožňuje provádět analýzu peněžních prostředků. V rámci těchto výkazů probíhají různé transakce.

Je potřeba si uvědomit, že pro hodnocení firmy není důležitá pouze schopnost vytvářet kladný výsledek hospodaření, ale také zajištění dostatečného množství peněžních prostředků pro každodenní fungování firmy. [10]

2.3 Uživatelé finanční analýzy

Uživateli FA jsou všichni, kteří mají zájem o informace, které FA nabízí. Uživatele FA můžeme rozdělit do dvou skupin, a to na interní a externí uživatele:

1) Interní uživatelé:

- Zaměstnanci – bude je zajímat především zachování pracovních míst, mzdová Ujednání a sociální výhody (stravenky, penzijní připojištění, atd.)
Pokud se daří dobře podniku, bude se dařit i jeho zaměstnancům.
Zaměstnanci mohou vyjednávat prostřednictvím odborů.
- Manažeři – využívají výsledky FA pro řízení podniku, v krátkém časovém období sledují primárně platební schopnost a likviditu.

2) Externí uživatelé:

- Vlastníci – (neboli investoři) sledují, zda prostředky, které vložili, jsou náležitě zhodnocovány a řádně využívány. Jejich základním cílem je maximalizace tržní hodnoty podniku.
- Stát a jeho orgány – zajímají především informace, které se týkají kontroly výše odváděných daní, statistik, atd.
- Banky – sledují především bonitu dlužníka, tj. schopnost podniku dostát svým finančním závazkům, přičemž banka musí brát v úvahu i riziko nesplácení finančních prostředků, které se odrazí v ceně (zpravidla úrok) poskytnutých finančních prostředků.
- Obchodní partneři – Dodavatele bude zajímat nejen schopnost včas zaplatit fakturu za dodané zboží, ale také možnost trvalých obchodních kontaktů.
Odběratele bude zajímat kvalita a dochvilnost dodávek.

Všichni uživatelé však ještě před zpracováním jakékoliv analýzy musí formulovat cíl, k němuž hodlají vypracovanou analýzu použít. Na základě těchto cílů pak volíme takovou metodu, aby co nejlépe odpovídala požadavkům jednotlivých cílových uživatelů. [4]

2.4 Metody finanční analýzy

Rozvoj matematických, statistických a ekonomických metod umožnil, aby v rámci FA vznikla celá řada metod hodnocení finančního zdraví firmy, které je možno s úspěchem

aplikovat. Je však potřeba si uvědomit, že při realizaci FA musíme dbát na přiměřenost volby metod analýzy. Volba metody musí být učiněna s ohledem na:

- Účelnost – to znamená, že musí odpovídat předem zadanému cíli. Je potřeba si uvědomit, že ne pro každou firmu se hodí stejná soustava ukazatelů či jedna konkrétní metoda. FA musí být vždy provedena s důrazem na možná rizika, která by z chybného použití analýzy plynuly.
- Nákladnost – analýza potřebuje čas a kvalifikovanou práci, což sebou nese celou řadu nákladů, které by však měly být přiměřené návratnosti takto vynaložených nákladů.
- Spolehlivost – tu nelze zvýšit rozšířením množství srovnávaných podniků, ale kvalitnějším využitím všech dostupných dat. Čím spolehlivější budou vstupní data, tím spolehlivější by měly být výsledky plynoucí z analýzy.

Každá použitá metoda nejenže musí mít zpětnou vazbu na cíl, který má splnit, ale zároveň by u každé společnosti měla fungovat sebekontrola, zda použitá metoda nejlépe odpovídá vytýčenému cíli. Obecně platí, že čím lepší metody, tím spolehlivější závěry a tím nižší riziko z chybného rozhodnutí a tím větší šance na úspěch. Kromě vlastní volby přiměřené metody FA je důležité si uvědomit, pro koho jsou výsledky určeny a tomu přizpůsobit výslednou prezentaci. Zadavatel analýzy nezkoumá, jak se k výsledkům došlo, ale co výsledky mohou znamenat pro jeho firmu. Pro tyto účely je také nezbytně nutná vizualizace, která umožní snazší orientaci ve výsledcích, ale i ve slovních komentářích použitých metod. Názorné zpracování FA v grafech dále umožní například orientaci v problému i člověku bez elementárních znalostí FA.

Základem různých metod FA jsou finanční ukazatele. Finanční ukazatele jsou obvykle vymezovány jako formalizované zobrazení hospodářských procesů. Finančním ukazatelem také rozumíme číselnou charakteristiku ekonomické činnosti podniku. Ukazatele přímo převzaté z účetních výkazů jsou vyjádřeny v peněžních jednotkách, ale aritmetickými operacemi můžeme získat výsledek i v jiných jednotkách jako například jednotky času, procenta. Existuje celá řada ukazatelů, které v rámci FA fungují, a existuje také celá řada kritérií pro jejich členění. Volba typu ukazatele je dána účelem (např. nasměrování k cílové skupině) a cílem FA (ten je zpravidla dán podnikatelským záměrem a okolnostmi, za jakých

je záměr zpracován). FA není samoučelným nástrojem finančního řízení firmy, ale cílenou analýzou zjišťování silných a slabých stránek finančního zdraví firmy.

FA pracuje s ukazateli, kterými jsou buď položky účetních výkazů a údaje z dalších zdrojů, nebo čísla, která jsou z nich odvozená. Je nutné si uvědomit, že u FA sehrává nejdůležitější roli časové hledisko. Je proto velmi důležité rozlišování stavových a tokových veličin. Stavové veličiny jsou veličiny, které se vztahují k určitému časovému okamžiku (datu z rozvahy), tokové veličiny se pak vztahují k určitému časovému intervalu (data z výkazu zisků a ztráty). Kromě toho je potřeba si uvědomit, že z hlediska analytického je důležité vytváření časových řad, protože jen kvalitně vedená časová řada, respektive hodnocení založené na této řadě může dát objektivní výsledky. Čím bude kratší doba, za kterou firmu posuzujeme, a čím méně informací budeme mít, tím více nepřesností se může při interpretaci výsledků objevit. [10]

Standardním členěním ukazatelů je členění na: Ukazatele absolutní, rozdílové a poměrové.

1) Absolutní ukazatele

- Vycházejí přímo z posuzování hodnot jednotlivých položek základních účetních výkazů. Tento přístup je však poměrně omezený, neboť nezpracovává žádnou matematickou metodu.

2) Rozdílové ukazatele

- Vypočítávají se jako rozdíl určité položky aktiv s určitou položkou pasiv (tyto ukazatele mají své opodstatnění zejména v oblasti řízení oběžných aktiv, tím i řízení likvidity).

3) Poměrové ukazatele

- Tvoří nejpočetnější a zároveň také nejvyužívanější skupinu ukazatelů a jsou definovány jako podíl dvou položek nejčastěji ze základních účetních výkazů. Hodnota ukazatele pak vyjadřuje velikost ukazatele v čitateli na jednotku ukazatele ve jmenovateli. Pomocí poměrových ukazatelů se provádějí různá časová srovnání, průřezové a srovnávací analýzy. [10]

2.4.1 Analýza absolutních ukazatelů

Analýza absolutních (stavových) ukazatelů v sobě zahrnuje především horizontální a vertikální analýzu:

a) Horizontální analýza

Horizontální analýza (analýza trendů) se zabývá časovými změnami absolutních ukazatelů. Zde je velmi důležité znovu připomenout nutnost tvorby dostatečně dlouhých časových řad, neboť precizně vedené časové řady mohou znamenat méně nepřesností z hlediska interpretace výsledků propočtů.

b) Vertikální analýza

Vertikální analýza (procentní rozbor) se zabývá vnitřní strukturou absolutních ukazatelů, někdy se také nazývá jako analýza komponent. Jde vlastně o souměření jednotlivých položek základních účetních výkazů k celkové sumě aktiv či pasiv. Aplikace této metody usnadňuje srovnatelnost účetních výkazů s předchozím obdobím nebo srovnávání sledovaného podniku s ostatními firmami v tomtéž oboru podnikání. [10]

2.4.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Zabývá se analýzou základních účetních výkazů, které v sobě nesou primárně tokové položky. Jde tedy zejména o výkaz zisku a ztráty a výkaz cash flow, nicméně stranou nezůstává ani rozvaha, neboť analýzu oběžných aktiv je možno provést také pomocí rozdílových ukazatelů. [10]

2.4.3 Poměrová analýza (analýza intenzivních ukazatelů)

Patří k nejpoužívanějším metodám FA. Analýza poměrovými ukazateli vychází výhradně z údajů ze základních účetních výkazů. Využívá tedy veřejně dostupné informace a má k nim přístup tedy i externí analytik. Poměrový ukazatel se vypočítá jako poměr jedné nebo několika účetních položek základních účetních položek základních účetních výkazů k jiné položce nebo k jejich skupině. Rozlišujeme různé skupiny poměrových ukazatelů: [10]

- 1) Ukazatele likvidity
- 2) Ukazatele rentability (ziskovosti)
- 3) Ukazatele zadluženosti
- 4) Ukazatele aktivity

5) Ukazatele kapitálového trhu

2.4.3.1 Ukazatele likvidity

Likvidita (v některých pramenech se můžeme setkat s výrazem likvidnost) určité složky majetku představuje vyjádření vlastnosti dané složky majetku rychle a bez velké ztráty hodnoty se přeměnit na peněžní hotovost. Naproti tomu likvidita podniku je vyjádřením schopnosti podniku uhradit včas své platební závazky. Literatura zdůrazňuje, že nedostatek likvidity vede k tomu, že podnik není schopen využít ziskových příležitostí, které se při podnikání objeví nebo není schopen hradit své běžné závazky, což může vyústit v platební neschopnost a vést k bankrotu. Existuje tedy přímá závislost mezi pojmy solventnost a likvidita, avšak není možné je ve své podstatě zaměňovat. Vzájemnost závislost těchto pojmů je pak možné vysvětlit větou, že *podmínkou solventnosti je likvidita*.

Likvidita je tedy důležitá z hlediska finanční rovnováhy firmy, neboť jen dostatečně likvidní podnik je schopen dostát svým závazkům. Na druhou stranu příliš vysoká likvidita je nepříznivým jevem pro vlastníky, protože finanční prostředky jsou vázány v aktivech a nepracují ve prospěch zhodnocení finančních prostředků.

Obecně lze říci, že ukazatele likvidity mají obecný tvar podílu toho, čím možno platit k tomu, co je nutno platit. Podle názvu a obsahu rozlišujeme tři různé stupně: [10]

a) Okamžitá likvidita

Je označována jako likvidita prvního stupně a představuje nejužší vymezení likvidity. Vstupují do ní jen ty nejlíkvidnější položky z rozvahy (hotovost v pokladně a na běžném účtu, volně obchodovatelné cenné papíry, šeky). Pro okamžitou likviditu je doporučena hodnota mezi 0,9 – 1,1 (některé prameny však uvádí hodnoty ještě nižší 0,6 či 0,2). U okamžité likvidity platí, že nedodržení předepsaných hodnot ještě nemusí znamenat finanční problémy. [12]

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (2.1)$$

b) Pohotová likvidita

Je označována jako likvidita druhého stupně. Pro pohotovou likviditu platí, že čitatel by měl být stejný jako jmenovatel, tj. poměr 1:1, případně 1,5:1 (některé publikace uvádí

hodnotu 1,1-1,5). Pokud by platil tento poměr 1:1, podnik by byl schopen se vyrovnat se svými závazky, aniž by prodal své zásoby. Vyšší hodnota bude výhodná pro věřitele, avšak nevýhodná pro akcionáře a vedení podniku (protože velký objem oběžných aktiv vázaný ve formě pohotových prostředků nepřináší úrok). [9]

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Finanční majetek} + \text{Krátkodobé pohledávky}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (2.2)$$

c) Běžná likvidita

Je označována jako likvidita třetího stupně. Běžná likvidita ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku, nebo také kolika jednotkami oběžných aktiv je kryta jednotka krátkodobých závazků. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím vyšší je pravděpodobnost zachování platební schopnosti podniku. Hodnota tohoto ukazatele by měla být v rozmezí 1,5-2,5. [12]

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (2.3)$$

U sledování ukazatelů likvidity dáváme přednost pokud možno stabilní situaci bez razantnějších výkyvů, protože tato situace staví firmu do pozitivního světla jak u věřitelů, tak investorů. Z hlediska interpretace je dobré přihlédnout k tomu, pro kterou cílovou skupinu je analýza zpracována. [12]

2.4.3.2 Ukazatele rentability

Rentabilita (výnosnost) vloženého kapitálu je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Obecně lze říci, že ukazatele rentability slouží k hodnocení celkové efektivnosti dané činnosti, porovnávají výstupy s tím, co bylo do podnikání vloženo (vstupy). Udávají, kolik Kč tržeb připadá na sledovanou jednotku ve jmenovateli. Hodnota těchto ukazatelů by měla v čase mít rostoucí hodnotu.

a) Rentabilita celkového vloženého kapitálu (ROCE)

- Měří efektivnost podniku, tzn., vyjadřuje míru hospodářského výsledku před zdaněním, kterého podnik dosáhl z jedné koruny investované akcionáři a věřiteli. [10]

$$ROCE = \frac{EBIT}{(Vlastní kapitál + Rezervy + Dlouhodobé závazky + Bankovní úvěry dlouhodobé)} \quad (2.4)$$

b) Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

- Vyjadřuje výnosnost vloženého kapitálu akcionáři či vlastníky podniku, tj. kolik čistého zisku připadá na jednu Kč investovaného kapitálu. [10]

$$ROE = \frac{\text{Čistý zisk}}{Vlastní kapitál} \quad (2.5)$$

c) Rentabilita aktiv (ROA)

- Odráží celkovou výnosnost kapitálu bez ohledu na to, z jakých zdrojů byly financovány. [10]

$$ROA = \frac{EBIT}{Aktiva} = \frac{(VH \text{ před zdaněním} + Nákladové úroky)}{Aktiva celkem} \quad (2.6)$$

d) Rentabilita tržeb (ROS)

- Zjišťuje efektivnost podniku. Zjišťuje, kolik Kč čistého zisku připadá na jednu Kč tržeb. [10]

$$ROS = \frac{EBIT}{(Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb + Tržby z prodeje zboží)} \quad (2.7)$$

2.4.3.3 Ukazatele zadluženosti

Pod pojmem zadluženost je myšleno, že každý podnik využívá k financování své činnosti jak vlastní, tak cizí zdroje. Především u velkých podniků je téměř nepředstavitelné, že by podnik financoval veškeré své činnosti z vlastních zdrojů. Obecně platí, že cizí kapitál je levnější než vlastní kapitál, navíc cizí kapitál může snížit daňový základ o úroky z úvěru. Avšak je nemožné, aby podnik financoval veškeré své aktiva z cizích zdrojů, protože zákon vyžaduje určitou výši vlastního kapitálu. Při používání většího množství cizího kapitálu však existuje riziko, že podnik nebude schopen v budoucnu splácet. [10]

a) Ukazatel věřitelského rizika

- Vyjadřuje celkovou zadluženost, udává poměr celkových aktiv, která je tvořena cizími zdroji. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je riziko pro věřitele. [10]

$$\text{Ukazatel věřitelského rizika} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}} \quad (2.8)$$

b) Poměr vlastního kapitálu k celkovým aktivům

- Vyjadřuje podíl aktiv, která jsou kryta vlastním kapitálem. [10]

$$\text{Poměr VK k celkovým aktivům} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}} \quad (2.9)$$

c) Ukazatel úrokového krytí

- Udává kolikrát je zisk vyšší než úroky, tzv. bezpečnostní polštář pro věřitele. Čím vyšší hodnota, tím je to pro podnik lepší (je považován za finančně stabilní). Pokud není podnik schopen platit úroky, může to znamenat blížící se úpadek. [10]

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Nákladové úroky}} \quad (2.10)$$

2.4.3.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří schopnost podniku využívat vložené prostředky a zjišťuje vázanost jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých druzích aktiv a pasiv.

a) Obrat aktiv

- Udává, kolikrát za rok se obrátí celková aktiva. Doporučená hodnota pro tento ukazatel by měla být minimálně jednou za rok. [10]

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva celkem}} \quad (2.11)$$

b) Obrat dlouhodobého majetku

- Měří efektivnost, s jakou firma využívá dlouhodobý majetek a udává, kolikrát za rok se dlouhodobý majetek obrátí v tržby. [10]

$$\text{Obrat dlouhodobého majetku} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Dlouhodobý majetek}} \quad (2.12)$$

c) Obrat zásob

- Vyjadřuje, kolikrát za rok jsou zásoby prodány a zase vzaty na sklad. [10]

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}} \quad (2.13)$$

d) Doba obratu zásob

- Je odvozeným ukazatelem z obratu zásob. Udává průměrný počet dnů, po které jsou zásoby vázány v podniku. [10]

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{(\text{Tržby}/360)} \quad (2.14)$$

e) Doba splatnosti pohledávek

- Udává počet dnů, které uplynou mezi dodáním výrobků či služeb a splacením pohledávek za ně. [10]

$$\text{Doba splatnosti pohledávek} = \frac{\text{Pohledávky}}{(\text{Tržby}/360)} \quad (2.15)$$

2.4.3.5 Ukazatele kapitálového trhu

Od předchozích čtyř skupin ukazatelů se tyto ukazatele odlišují, na rozdíl od ostatních totiž pracují s tržními hodnotami. Jsou důležité pro investory.

a) Účetní hodnota akcií

- Odráží uplynulou výkonnost firmy. Hodnota tohoto ukazatele by měla být rostoucí v čase, protože pak se firma investorům jeví jako finančně zdravá. Zisk, který je znovu investován se projevuje jako přírůstek vlastního kapitálu a může představovat základ pro expanzi firmy. [10]

$$\text{Účetní hodnota akcie} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Počet emitovaných akcií}} \quad (2.16)$$

b) Dividendový výnos

- Udává zhodnocení vložených finančních prostředků. [10]

$$\text{Dividendový výnos} = \frac{\text{Dividendový výnos na 1 akcii}}{\text{Tržní cena akcie}} * 100 \quad (2.17)$$

2.4.4 Souhrnné indexy hodnocení

Ve FA jde především o zjištění toho, zda je firma schopna přežít či nikoliv. K tomuto zjištění by bylo nutné vypočítat velké množství indexů, přičemž podnik nemůže dosahovat dobrých výsledků ve všech ukazatelích, které mohou přinášet rozporuplné názory. Z tohoto důvodu byly zkonstruovány souhrnné indexy hodnocení, jejichž cílem je vyjádřit pomocí jednoho čísla finančně ekonomickou situaci podniku. Slouží především pro rychlé srovnání řady podniků. Podstatou sestavování soustav poměrových ukazatelů je, že na jednoduchém modelu zobrazuje vzájemné vazby mezi dílčími ukazateli. [10]

2.4.4.1 Du Pontův rozklad

Je nejtypičtějším pyramidovým rozkladem, je zaměřen na rozklad rentability vlastního kapitálu a vymezení jednotlivých položek, které do tohoto ukazatele vstupují. Hlavním cílem pyramidových soustav je popsat vzájemnou závislost jednotlivých ukazatelů a zároveň analýza složitých vnitřních vazeb uvnitř pyramidy. Zásah do jednoho ukazatele se projeví v celé vazbě.

Du Pontův rozklad vychází ze vzorce: [11]

$$ROE = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Aktiva}} * \frac{\text{Aktiva}}{\text{VK}} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Tržby}} * \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}} * \frac{\text{Aktiva}}{\text{VK}} \quad (2.18)$$

2.4.4.2 Altmanův model

Záměrem tohoto modelu je, že by měl jednoduše odlišit bankrotující firmy od těch, u kterých je možnost bankrotu minimální. Je velice oblíbený v České republice pravděpodobně kvůli jednoduchosti jeho výpočtu. Jeho podstata spočívá v třídění zkoumaných objektů do definovaných skupin. Altmanův model pro společnosti, které nepatří do skupiny firem veřejně obchodovatelných na burze, je možno vyjádřit rovnicí:

$$Z = 0,717X_1 + 0,847X_2 + 3,107X_3 + 0,42X_4 + 0,998X_5 \quad (2.19)$$

X_1 podíl pracovního kapitálu k celkovým aktivům

X_2 rentabilita vlastních aktiv

X_3 EBIT/aktiva celkem

X_4 tržní hodnota ZJ/celkové závazky nebo průměrný kurz akcií/nominální hodnota CZ

X_5 tržby/aktiva celkem

Vyhodnocení:

$Z > 2,9$ finanční situace firmy je uspokojivá

$2,9 < Z < 1,2$ tzv. šedá zóna, firmu nelze jednoznačně označit za úspěšnou

$Z < 1,2$ poměrně výrazné finanční problémy a tedy i možnost bankrotu[10]

2.4.4.3 Index důvěryhodnosti IN 2000

Tento index byl zpracován Inkou a Ivanem Neumaierovými a má za úkol zhodnotit finanční zdraví českých firem v českém prostředí. Index IN je vyjádřen rovnicí:

$$IN2000 = \frac{Aktiva}{Cizí\ kapitál} * (0,017) + \frac{EBIT}{Aktiva} * 4,573 + \frac{Výnosy}{Ativa} * 0,481 + \frac{Oběžná\ aktiva}{Krátkodobé\ závazky} * 0,015 \quad (2.20)$$

Hodnocení výsledků IN:

$IN > 2,07$ dobré finanční zdraví

1,42-2,07spíše lepší

1,089-1,42firma s nevyhraněnými výsledky

0,684-1,089spíše horší

$IN < 0,684$ firma se velmi pravděpodobně ocitne v existenčních problémech[6]

2.5 SWOT analýza

Tato analýza byla vyvinuta Albertem Humphreym, který vedl v 60. a 70. letech výzkumný projekt na Stanfordově univerzitě.

SWOT analýza se snaží najít odpovědi na dvě otázky:

- 1) Kde se momentálně firma nachází?
- 2) Jakým směrem se ubírá?

Na tyto otázky lze odpovědět jak identifikováním silných a slabých stránek společnosti, tak rozpoznáváním vhodných příležitostí a možných hrozeb. Firma by se měla snažit o minimalizaci či úplnému vyhnutí se hrozbám a o vyhledání a včasné zachycení naskytnutých příležitostí. Podstatou SWOT analýzy je identifikace vnitřních silných stránek podniku (strengths – S) a jeho slabých stránek (weaknesses – W), dále vnějších příležitostí (opportunities – O) a ohrožení (threats – T). [2]

Mělo by se začít analýzou OT- příležitostí a hrozeb, které přicházejí z vnějšího prostředí firmy, a to jak makroprostředí (obsahující faktory – politicko-právní, ekonomické, sociálně kulturní, technologické), tak i mikroprostředí (zákazníci, dodavatelé, odběratelé, konkurence, veřejnost). Po analýze OT by měla následovat analýza SW, která se týká vnitřního prostředí firmy (cíle, systémy, procedury, firemní zdroje, materiální prostředí, firemní kultura, mezilidské vztahy, organizační struktura, kvalita managementu). [7]

Silné stránky:

- Patenty
- Kvalitní výrobky
- Umístění podniku
- Nízké výrobní náklady
- Kvalitní procesy a postupy
- Nové technologie
- Tradice a silná značka
- Dobrá reputace

Slabé stránky:

- Nekvalitní výrobky
- Vysoká zadluženost
- Špatná pověst
- Nevhodné umístění podnikání
- Chybná propagační kampaň
- Nízký prodejní obrat

- Slabý výzkum a vývoj
- Vysoké náklady a nízká produktivita

Příležitosti:

- Neexistence konkurence
- Snadný přístup ke kapitálu
- Volný přístup na nové trhy
- Státní zakázky
- Příznivé změny v politice
- Chybná strategie konkurence
- Oslovení nových zákazníků
- Moderní trendy v technologiích

Ohrožení:

- Nová konkurence
- Regulace trhu
- Nedostatek kvalifikovaných pracovníků
- Mimořádná opatření vlády a bank
- Zpřísnění technických a ekologických podmínek
- Nepříznivé legislativní podmínky
- Zvýšení tržních bariér [14]

3. Charakteristika podniku

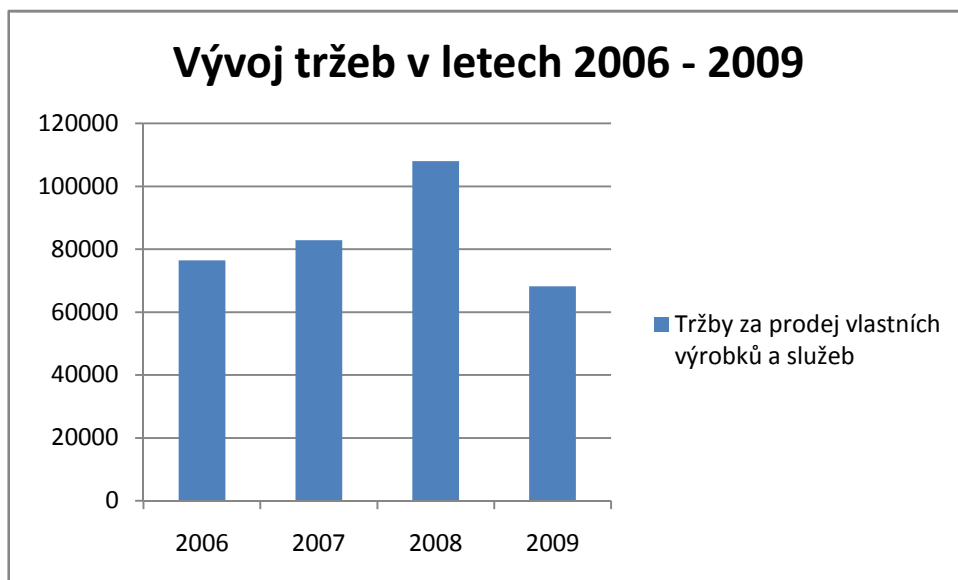
3.1 Vznik a historie

Stavební firma FUS a HARAZIM s.r.o. vznikla v listopadu roku 1991 jako sdružení dvou fyzických osob na základě živnostenských listů. Zakladateli a jedinými vlastníky firmy byli Evald Fus a Lubomír Harazim s obchodním podílem 50:50.

V květnu roku 2006 vstoupil do firmy FUS a HARAZIM s.r.o. další společník Miroslav Harazim. Došlo ke změně majetkového rozložení firmy a to následovně Evald Fus 40 %, Lubomír Harazim 40% a Miroslav Harazim 20%. Základní kapitál firmy tvoří 100 000 Kč.

Celkový objem tržeb v roce 2009 dosáhl výše cca 68,2 mil. Kč. Firma FUS a HARAZIM s.r.o. dosahuje od svého založení velmi dobrých finančních výsledků. Jediným rokem, který firma zakončila se ztrátou, byl rok 1997, kdy Českou republiku zasáhly ničivé povodně a mnoho firem zkrachovalo nebo se ocitly ve finanční tísní. S výjimkou roku 1997 firma ukončuje každé účetní období v zisku. [18]

Graf č. 3.1 Vývoj tržeb (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

3.2 Sídlo firmy

V začátcích, kdy firma nevlastnila téměř žádné strojní a materiálové vybavení, byly první zakázky realizovány v areálu nemocnice Ostrava – Fifejdy. Kvalita provedených zakázek a dodržování stanovených termínů výstavby však přesvědčilo investory o serióznosti firmy, což se projevilo zvýšením počtu zakázek a vedlo k rozšíření firmy, jak v oblasti počtu pracovníků, tak technického vybavení.

Dnešní sídlo firmy můžeme nalézt v Ostravě – Mariánských Horách. [18]

Obrázek č. 3.1 Sídlo společnosti

Zdroj: materiály podniku

3.3 Předmět podnikání a postavení na trhu

3.3.1 Předmět podnikání

Předmětem podnikání firmy je „Provádění staveb hlavní stavební výroby, pomocné stavební výroby včetně jejich změn, udržovacích prací a jejich odstraňování“.

Předmět činnosti:

- Stavební práce (hlavní stavební výroba a přidružená stavební výroba)
- Rodinné domy na klíč
- Ekologické stavby
- Opravy a rekonstrukce
- Výstavba rozvodů
- Rekonstrukce kabelových kanálů

Firma FUS a HARAZIM s.r.o. velice úzce spolupracuje s jednotlivými projekčními firmami, kde se řeší jak poznatky nových stavebních technologií, tak zkušenosti s výstavbou v provozu s ohledem na maximální spokojenost jak objednatele, tak provozovatele díla. [18]

3.3.2 Postavení na trhu

Podle definice malého a středního podnikání, kterou nalezneme v Zákoně o malém a středním podnikání č. 47/2002 Sb. v novelizovaném znění, můžeme firmu FUS a HARAZIM s.r.o. zařadit mezi středně velké firmy, a to jak výší ročního obrátu, tak počtem pracovníků. Firma působí na Moravě, především v Moravskoslezském kraji, záleží však na požadavcích investorů, proto můžeme najít i malé procento zakázek v Čechách.

V roce 1993 se staly největšími investory firmy FUS a HARAZIM s.r.o. společnosti Severomoravská energetika, a.s. Ostrava a ČEZ, a.s. Praha, se kterou spolupracuje firma dodnes. Hlavní činností pro tyto objednatele je rekonstrukce rozvodů, ekologické stavby a úpravy kabelových kanálů. V průběhu dalších let firma získala zakázky i u jiných významných investorů, jako jsou IPB a.s. Praha a SPT Telecom a.s. Praha a také nově ČSOB a.s. Praha, Balakom a.s. Komárov, ÚSP Hrabyně, MSEM a.s. Frýdek-Místek, SSHR a.s. Praha, ORZO Security s.r.o. Ostrava a nemalou část tvoří také výstavba rodinných domků. [13]

3.4 Organizační struktura a počet zaměstnanců

3.4.1 Zaměstnanci

V době založení tvořilo firmu asi 15 zaměstnanců, postupným rozšiřováním firmy však počet zaměstnanců vzrostl až na současný stav, kdy firma disponuje cca 100 pracovníky většiny pracovních profesí. Pro zajištění kompletních dodávek firma zaměstnává zedníky, tesaře, stavební dělníky, ale i kvalifikované elektrikáře, stolaře, obkladače, malíře, natěrače, zámečníky a instalatéry. Většina pracovníků včetně techniků a vedení firmy mají dlouholetou praxi se zakázkami.

Počet pracovníků se průměrně pohybuje cca kolem 90 pracovníků, záleží na objemu zakázek a hlavně na sezóně. Protože stavební činnost ovlivňuje sezóna a rozsah prací v zimě

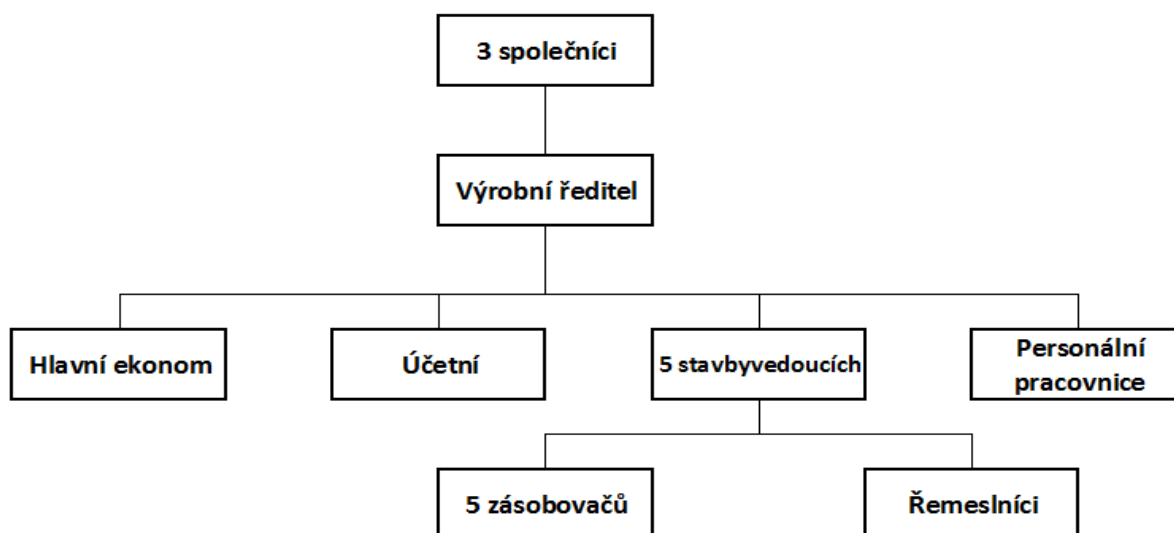
je minimální, firma najímá některé zaměstnance na dobu určitou. V létě, kdy vzroste počet prací, pak firma najímá zaměstnance i z řad brigádníků a studentů. [18]

3.4.2 Organizační struktura

V čele firmy stojí dva společníci se stejným podílem 40% a jeden společník s 20% podílem. Jednateli firmy jsou všichni tři společníci, kteří jednají jménem společnosti samostatně. Má-li však být učiněn jakýkoli úkon s hodnotou plnění vyšší než 2,000.000,- Kč, jednají alespoň dva jednatele společně.

Pod nimi je v současné době výrobní ředitel, tři administrativní pracovníci pět stavbyvedoucích a pět řidičů (zásobovačů). Každý stavbyvedoucí dohlíží na různé stavby a tedy i různý počet pracovníků. [18]

Obrázek č. 3.2 Organizační struktura

Zdroj: Vlastní zpracování podle materiálů podniku

3.5 Certifikáty

Cílem firmy je i do budoucna svým zodpovědným přístupem, spolehlivostí a seriózností maximálně uspokojovat požadavky současných, ale i budoucích investorů.

Pro zabezpečení všech požadavků specifikovaných zákazníkem si firma stanovila „Politiku jakosti“. Firma FUS a HARAZIM s.r.o. je také držitelem certifikátů jakosti ČSN EN ISO 9001:2001 a ČSN EN ISO 14001:2005.

Vedení společnosti si plně uvědomuje důležitost ochrany životního prostředí, proto uplatňuje systém „Environmentální politiky“, která přímo navazuje na „Politiku jakosti“. [13]

4. Aplikační část

V této části mé diplomové práce se na základě metod popsaných v teoretické části této práce pokusím provést finanční analýzu a zhodnotit finanční zdraví firmy FUS a HARAZIM, s.r.o.

4.1 Horizontální a vertikální analýza rozvahy

Horizontální a vertikální analýza je výchozím bodem FA. Umožňuje vidět absolutní informace z výkazů v určitých souvislostech. U horizontální analýzy se sleduje vývoj jednotlivých zkoumaných veličin v čase. U vertikální analýzy sledujeme jednotlivé položky finančních výkazů v relaci k nějaké veličině.

4.1.1 Horizontální analýza rozvahy

Budeme zkoumat vývoj jednotlivých položek rozvahy v letech 2006 – 2009. Díky horizontální analýze zjistíme, o kolik procent se zkoumaná položka změnila oproti předešlému roku (relativní změna) nebo o jak velkou částku se změnila oproti předešlému roku (absolutní změna).

Tabulka 4.1 Aktiva

Aktiva (v tis. Kč)	2006	2007	2008	2009
Aktiva celkem	23842	21650	38846	33671
Dlouhodobý majetek	1906	4589	12130	11942
DNM	0	0	0	0
DHM	1906	4589	12130	11942
DFM	0	0	0	0
Oběžná aktiva	21752	17024	26694	21729
Zásoby	986	415	1778	1664
Dlouhodobé pohledávky			4681	7477
Krátkodobé pohledávky	15982	13598	16056	9291
Finanční majetek	4784	3011	4179	3297
Časové rozlišení	184	37	22	0

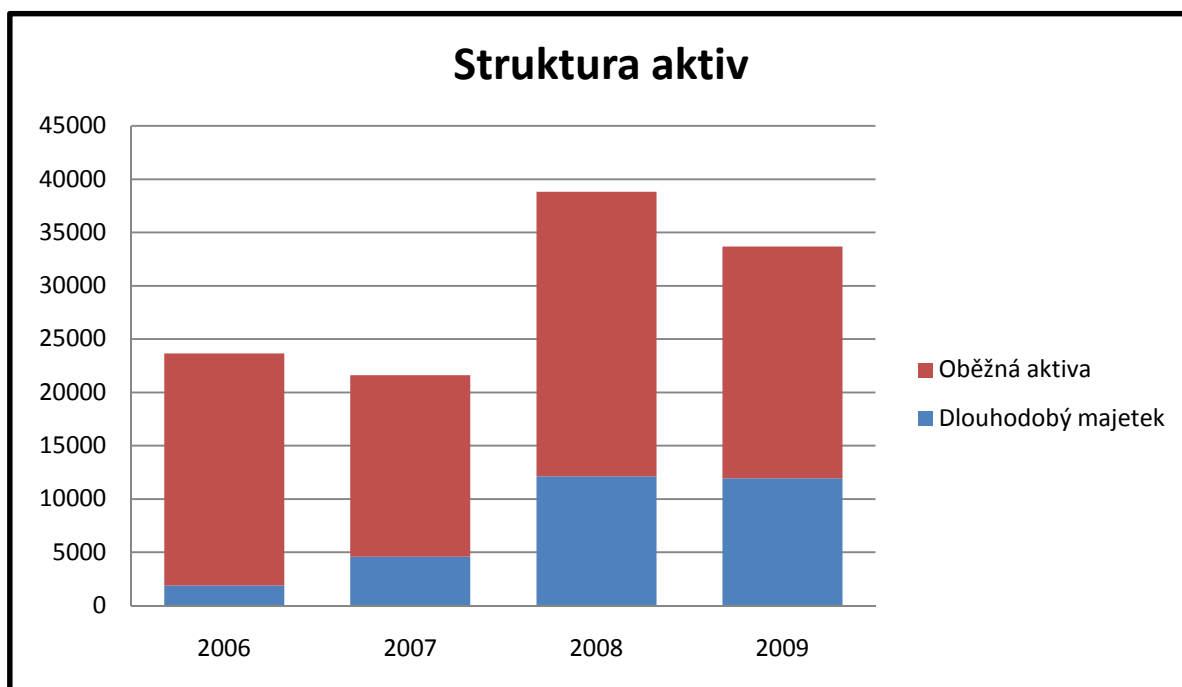
Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.2 Pasiva

Pasiva (v tis. Kč)	2006	2007	2008	2009
Pasiva celkem	23842	21650	38846	33671
Vlastní kapitál	1666	7341	10216	12117
Základní kapitál	100	100	100	100
Kapitálové fondy	100	5760	6507	7779
Rezervní fondy	8	10	6	10
HV minulých let	218	724	1638	2328
HV běžného období	1240	747	1965	1900
Cizí zdroje	22176	14309	28630	21554
Rezervy	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	1600	1304	3050	2517
Krátkodobé závazky	16276	13005	25479	18936
Bankovní úvěry a výpomoci	4300		101	101
Časové rozlišení	0	0	0	0

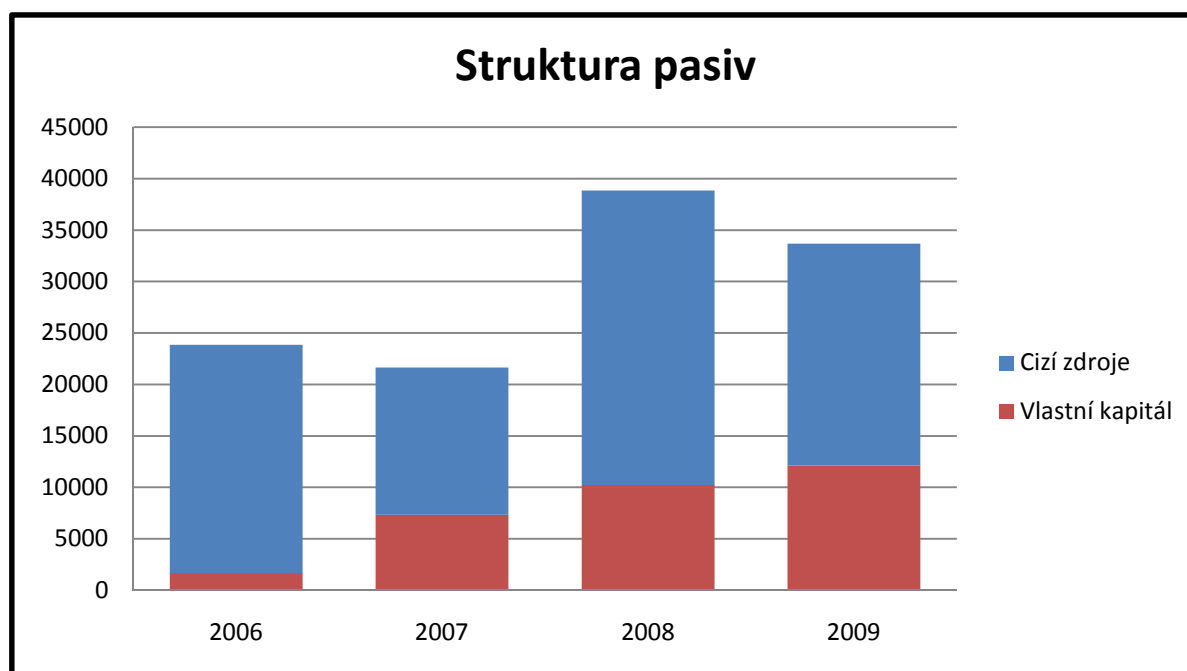
Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Graf č. 4.1 Struktura aktiv (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Graf č. 4.2 Struktura pasiv (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.3 Horizontální analýza aktiv

Aktiva (v tis. Kč)	Relativní změna			Absolutní změna		
	2007/2006	2008/2007	2009/2008	2007/2006	2008/2007	2009/2008
Celková A	-9,19%	79,43%	-13,32%	-2192	17196	-5175
Dl. majetek	140,77%	164,33%	-1,55%	2683	7541	-188
DNM	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0
DHM	140,77%	164,33%	-1,55%	2683	7541	-188
DFM	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0
Oběžná A	-21,74%	56,80%	-18,60%	-4728	9670	-4965
Zásoby	-57,91%	328,43%	-6,41%	-571	1363	-114
Dl. pohledávky	0,00%	0,00%	59,73%	0	4681	2796
Kr. pohledávky	-14,92%	18,08%	-42,13%	-2384	2458	-6765
Finanční majetek	-37,06%	38,79%	-21,11%	-1773	1168	-882
Časové rozlišení	-79,89%	-40,54%	-100,00%	-147	-15	-22

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Tabulka 4.4 Horizontální analýza pasiv

Pasiva (v tis. Kč)	Relativní změna			Absolutní změna		
	2007/2006	2008/2007	2009/2008	2007/2006	2008/2007	2009/2008
Celková P	-9,19%	79,43%	-13,32%	-2192	17196	-5175
Vlastní kapitál	340,64%	39,16%	18,61%	5675	2875	1901
Základní kapitál	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0
Kapitálové fondy	5660,00%	12,97%	19,55%	5660	747	1272
Rezervní fondy	25,00%	-40,00%	66,67%	2	-4	4
HV z min.let	232,11%	126,24%	42,12%	506	914	690
HV z úč. obd	-39,76%	163,05%	-3,31%	-493	1218	-65
Cizí zdroje	-35,48%	100,08%	-24,72%	-7867	14321	-7076
Rezervy	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0
Dl. závazky	-18,50%	133,90%	-17,48%	-296	1746	-533
Kr. závazky	-20,10%	95,92%	-25,68%	-3271	12474	-6543
BÚaV	-100,00%	100,00%	0,00%	-4300	101	0
Čas rozlišení	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Zhodnocení horizontální analýzy:

a) Aktiva

Z výsledků horizontální analýzy je patrné, že vývoj celkové bilanční sumy je v letech 2006-2009 kolísavý.

Aktiva v roce 2009 klesla o 13,32% (5,2 mil. Kč), zatímco v roce 2008 vzrostla o 79,43% (17,1 mil. Kč) a v roce 2007 klesla o 9,19% (2,2 mil. Kč). Dlouhodobý majetek v prvních dvou zkoumaných letech rostl, v roce posledním mírně klesl. Oběžná aktiva se vyvíjela podobně jako aktiva celková, v roce 2007 klesla o 21,74%, v roce 2008 stoupla o 56,8% a v roce 2009 opět klesla o 18,6%.

Pokud bychom se podrobněji zaměřili na aktiva, pak největší podíl na vývoji dlouhodobého majetku v roce 2007 měla položka „Dlouhodobý hmotný majetek“, přesněji pak „Samostatné movité věci a soubory movitých věcí“. V roce 2007 to znamenalo nárůst o 140,77% a to zakoupením nového nákladního automobilu. V roce 2008 stoupl „Dlouhodobý hmotný majetek“ o 164,33% a to především díky položce „Pozemky“ a „Stavby“, protože firma zakoupila v tomto roce nový pozemek, na kterém byla postavena nová skladová a výrobní hala. Co se týče oběžných aktiv, tam má největší podíl položka „Krátkodobé pohledávky“ (přesněji „Pohledávky z obchodních vztahů“) a „Krátkodobý finanční majetek“.

Firma se snaží nakupovat materiál podle potřeb jednotlivých zakázek a díky svým mnohaletým zkušenostem má jen málo zásob.

b) Pasiva

Z výsledků horizontální analýzy pasiv vidíme, že u vlastního kapitálu došlo k růstu ve všech třech letech, v prvním roce byl nárůst 340,64%, v dalších letech vlastní kapitál stále rostl, ale už ne tak výrazně, v roce 2008 o 39,16% a v roce 2009 o 18,61%. Co se týče cizích zdrojů, v roce 2007 klesly o 35,48%, v roce 2008 vzrostly o 100,8% a v roce 2009 opět klesly o 24,72%. Vývoj cizích zdrojů byl nejvíce ovlivněn vývojem položky „Krátkodobé závazky“.

4.1.2 Vertikální analýza rozvahy

Budeme zkoumat vývoj jednotlivých položek rozvahy v letech 2006 - 2009. Vertikální analýza rozvahy zkoumá podíl jednotlivých položek na celkové bilanční sumě.

Tabulka 4.5 Vertikální analýza aktiv

Aktiva (v tis. Kč)	2006	2007	2008	2009
Aktiva celkem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Dlouhodobý majetek	7,99%	21,20%	31,23%	35,47%
DNM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
DHM	7,99%	21,20%	31,23%	35,47%
DFM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Oběžná aktiva	91,23%	78,63%	68,72%	64,53%
Zásoby	4,14%	1,92%	4,58%	4,94%
Dlouhodobé pohledávky	0,00%	0,00%	12,05%	22,21%
Krátkodobé pohledávky	67,03%	62,81%	41,33%	27,59%
Finanční majetek	20,07%	13,91%	10,76%	9,79%
Časové rozlišení	0,77%	0,17%	0,06%	0,00%

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Zhodnocení vertikální analýzy aktiv:

Z výsledků vertikální analýzy aktiv je patrné, že v letech 2006 – 2009 se změnil podíl dlouhodobého majetku i oběžných aktiv. Na celkových aktivech mají největší podíl oběžná aktiva, která v jednotlivých letech postupně klesala z 91,23% v roce 2006 až na 64,53% v roce 2009. U dlouhodobého majetku je vývoj opačný, dlouhodobý majetek rostl ze 7,99%

v roce 2006 až na 35,47% v roce 2009. Je to způsobeno především nárůstem dlouhodobého majetku, kdy v roce 2007 byl zakoupen nový nákladní automobil a v roce 2008 byl zakoupen pozemek, na kterém byla postavena nová skladová a výrobní hala. Na vývoji oběžných aktiv má největší podíl vývoj krátkodobých pohledávek.

Tabulka 4.6 Vertikální analýza pasiv

Pasiva (v tis. Kč)	2006	2007	2008	2009
Pasiva celkem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vlastní kapitál	6,99%	33,91%	26,30%	35,99%
Základní kapitál	0,42%	0,46%	0,26%	0,30%
Kapitálové fondy	0,42%	26,61%	16,75%	23,10%
Rezervní fondy	0,03%	0,05%	0,02%	0,03%
HV minulých let	0,91%	3,34%	4,22%	6,91%
HV běžného období	5,20%	3,45%	5,06%	5,64%
Cizí zdroje	93,01%	66,09%	73,70%	64,01%
Rezervy	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Dlouhodobé závazky	6,71%	6,02%	7,85%	7,48%
Krátkodobé závazky	68,27%	60,07%	65,59%	56,24%
Bankovní úvěry a výpomoci	18,04%	0,00%	0,26%	0,30%
Časové rozlišení	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Zhodnocení vertikální analýzy pasiv:

Z výsledků vertikální analýzy pasiv vidíme, že největší podíl na celkových pasivech má položka cizí zdroje, které měly ve sledovaných letech 2006 – 2009 kolísavý vývoj v roce 2006 tvořily cizí zdroje 93,01%, v roce 2007 klesly na 60,07%, v roce 2008 stouply na 73,7% a v roce 2009 opět klesly na 64,01%. Co se týče vlastního kapitálu, ten v roce 2006 tvořil pouze 6,99%, v roce 2007 stoupl podíl na 33,91%, v roce 2008 klesnul na 26,3% a v roce 2009 opět vzrostl na 35,99%. Hlavní příčinou nárůstu vlastního kapitálu v roce 2007 a 2009 byl nárůst položky „Kapitálové fondy“. Na vývoji vlastního kapitálu se ve sledovaných letech dále významně podílela položka „VH běžného období“. Největší podíl na vývoji cizích zdrojů má položka „Krátkodobé závazky“. Z výsledků vertikální analýzy pasiv můžeme usoudit, že firma používá k financování ve sledovaných letech převážně cizí zdroje.

4.2 Horizontální a vertikální analýza výkazu zisků a ztráty

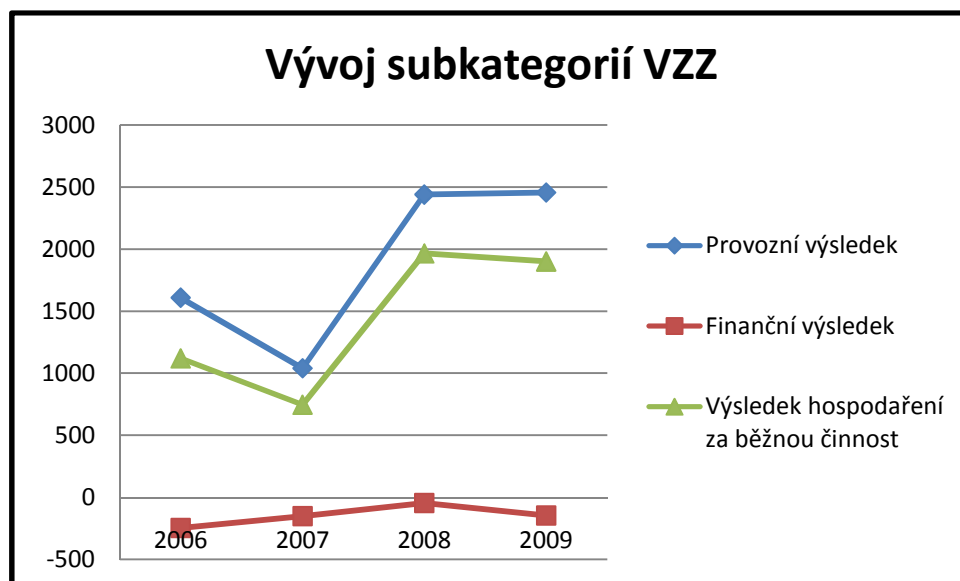
Budeme zkoumat vývoj jednotlivých položek ve výkazu zisků a ztráty v letech 2006 – 2009.

Tabulka 4.7 Výkaz zisků a ztrát

Výsledovka (v tis.Kč)	2006	2007	2008	2009
Výkony	77228	82710	108815	68097
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	76468	82805	108039	68211
Změna stavu zásob vlastní výroby	760	-95	776	-114
Aktivace	0	0	0	0
Výkonová spotřeba	59792	63398	99600	61010
Spotřeba materiálu a energie	23266	23577	18497	11452
Služby	36526	39821	81103	49558
Přidaná hodnota	17436	19312	9215	7087
Osobní náklady	15140	16767	7035	6796
Mzdové náklady	11222	12607	4889	4744
Odpisy dl.nehmot. a hmot. majetku	432	1153	239	188
Provozní výsledek	1608	1040	2439	2455
Finanční výsledek	-246	-151	-45	-145
Daň z příjmů	242	142	429	410
– splatná	242	284	429	410
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	1120	747	1965	1900
Mimořádný výsledek hospodaření	120			
Výsledek hospodaření před zdaněním	1482	889	2394	2310

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Graf 4.3 Vývoj subkategorií výkazu zisků a ztráty (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

4.2.1 Horizontální analýza výkazu zisků a ztráty

Tabulka 4.8 Horizontální analýza výkazu zisků a ztráty

Výsledovka (v tis.Kč)	Relativní změna			Absolutní změna		
	2007/2006	2008/2007	2009/2008	2007/2006	2008/2007	2009/2008
Výkony	7,10%	31,56%	-37,42%	5482	26105	-40718
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	8,29%	30,47%	-36,86%	6337	25234	-39828
Změna stavu zásob vlastní výroby	-112,50%	-916,84%	-114,69%	-855	871	-890
Aktivace	0,00%	0,00%	0,00%	0	0	0
Výkonová spotřeba	6,03%	57,10%	-38,74%	3606	36202	-38590
Spotřeba materiálu a energie	1,34%	-21,55%	-38,09%	311	-5080	-7045
Služby	9,02%	103,67%	-38,89%	3295	41282	-31545
Přidaná hodnota	10,76%	-52,28%	-23,09%	1876	-10097	-2128
Osobní náklady	10,75%	-58,04%	-3,40%	1627	-9732	-239
Mzdové náklady	12,34%	-61,22%	-2,97%	1385	-7718	-145
Odpisy dl.nehmot. a hmot. majetku	166,90%	-79,27%	-21,34%	721	-914	-51
Provozní výsledek	-35,32%	134,52%	0,66%	-568	1399	16
Finanční výsledek	-38,62%	-70,20%	222,22%	95	106	-100
Daň z příjmů	-41,32%	202,11%	-4,43%	-100	287	-19
– splatná	17,36%	51,06%	-4,43%	42	145	-19
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	-33,30%	163,05%	-3,31%	-373	1218	-65
Mimořádný výsledek hospodaření	-100,00%	0,00%	0,00%	-120	0	0
Výsledek hospodaření před zdaněním	-40,01%	169,29%	-3,51%	-593	1505	-84

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Zhodnocení horizontální analýzy výkazu zisků a ztráty:

Výsledek hospodaření ve sledovaných letech měl kolísavý vývoj. Nejprve v roce 2007 klesal o 33,3% (373 tis. Kč), v roce 2008 rostl o 163,05% (1,2 mil. Kč) a v roce 2009 zase klesl o 3,31% (65 tis. Kč). Vývoj tržeb byl pozitivní, tržby v prvních dvou letech rostly v roce 2007 o 8,29% (6,3 mil. Kč), v roce 2008 o 30,47% (25,2 mil. Kč) a v roce 2009 klesly o 36,86% (39,8 mil. Kč). Pokud se zaměříme na provozní výsledek hospodaření, vidíme, že v prvním roce klesl o 35,32% (568 tis. Kč) a v dalších letech už rostl, v roce 2008 o 134,52% (1,4 mil. Kč) a v roce 2009 o 0,66% (16 tis. Kč). Abychom zjistili, čím je tento vývoj provozního výsledku hospodaření způsobem, zaměříme se nejdříve na jeho část a to na přidanou hodnotu. Přidaná hodnota nám ukazuje, kolik byl podnik schopen vydělat v nejužším slova smyslu, tj. pouze ve vztahu tržeb a nejužšími souvisejícími náklady. Vidíme, že přidaná hodnota v roce 2007 vzrostla o 10,76% (1,9 mil. Kč) a ve zbylých dvou letech klesala, v roce 2008 o 52,28% (10,1 mil. Kč) a v roce 2009 o 23,09% (2,1 mil. Kč). Je to způsobeno tím, že rostla výkonová spotřeba, zejména v oblasti nakoupených služeb.

Výkonová spotřeba rostla rychleji, než rostly tržby a to v konečném důsledku znamenalo to, že přidaná hodnota klesla. Nyní budeme sledovat, co dále ovlivňovalo konečnou hodnotu výsledku hospodaření za běžnou činnost. Další oblastí je finanční výsledek hospodaření. Finanční výsledek hospodaření je ve srovnání s provozním výsledkem hospodaření 6,5 krát menší, takže na konečný výsledek hospodaření bude mít podstatně menší vliv. Finanční výsledek hospodaření ve sledovaném období je v každém ze sledovaných let záporný.

4.2.2 Vertikální analýza výkazu zisků a ztráty

Vertikální analýza výkazu zisků a ztráty není na rozdíl od rozvahy zcela jednoznačná. Pokud jde totiž o vztažnou veličinu, kterou je v případě rozvahy bilanční suma. Musíme vybrat, k jaké veličině budeme vztahovat jednotlivé položky výkazu zisků a ztráty, máme několik možností. Pro svoji analýzu použiju jako vztažnou veličinu „Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb“, což umožňuje vidět, jak velká je která položka ve vztahu k tržbám podniku.[8]

Tabulka 4.9 Vertikální analýza výkazu zisků a ztráty

Výsledovka (v tis.Kč)	2006	2007	2008	2009
Výkony	100,99%	99,89%	100,72%	99,83%
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Změna stavu zásob vlastní výroby	0,99%	-0,11%	0,72%	-0,17%
Aktivace	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Výkonová spotřeba	78,19%	76,56%	92,19%	89,44%
Spotřeba materiálu a energie	30,43%	28,47%	17,12%	16,79%
Služby	47,77%	48,09%	75,07%	72,65%
Přidaná hodnota	22,80%	23,32%	8,53%	10,39%
Osobní náklady	19,80%	20,25%	6,51%	9,96%
Mzdové náklady	14,68%	15,22%	4,53%	6,95%
Odpisy dl.nehmot. a hmot. majetku	0,56%	1,39%	0,22%	0,28%
Provozní výsledek	2,10%	1,26%	2,26%	3,60%
Finanční výsledek	-0,32%	-0,18%	-0,04%	-0,21%
Daň z příjmů	0,32%	0,17%	0,40%	0,60%
– splatná	0,32%	0,34%	0,40%	0,60%
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	1,46%	0,90%	1,82%	2,79%
Mimořádný výsledek hospodaření	0,16%	0,00%	0,00%	0,00%
Výsledek hospodaření před zdaněním	1,94%	1,07%	2,22%	3,39%

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Zhodnocení vertikální analýzy výkazu zisků a ztráty:

Z výsledků vertikální analýzy výkazu zisků a ztráty můžeme vidět, že největší podíl na námi vybrané vztažné veličině „Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb“ má „Výkonová spotřeba“ (zejména pak položka „Spotřeba materiálu a energie“ a „Služby“). Spotřeba materiálu a energie se podílí na vztažné veličině ve sledovaných letech (76,56 – 92,19%) a služby (47,77 – 75,07%). Další významnou položkou jsou „Osobní náklady“ (zejména pak položka „Mzdové náklady“ 4,53 – 15,22%). Hospodářský výsledek za běžnou činnost tvoří v průměru pouze 1,75% a nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2009, kdy tvoří 2,8% tržeb.

4.3 Poměrová analýza

V této kapitole se budu zabývat provedením analýzy likvidity, rentability, zadluženosti a aktivity. Bohužel nelze provést analýzu ukazatelů kapitálového trhu, protože námi sledovaná společnost není akciovou společností.

4.3.1 Analýza likvidity

Tabulka 4.10 Hodnoty likvidity

	2006	2007	2008	2009
Okamžitá likvidita	0,29	0,23	0,16	0,17
Pohotová likvidita	1,28	1,28	0,79	0,66
Běžná likvidita	1,34	1,31	1,05	1,15

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

a) Okamžitá likvidita

Hodnoty tohoto ukazatele jsou na mírně podprůměrné úrovni, pokud bych však brala v úvahu hodnoty, které uvádějí některé publikace, tj. okamžitá likvidita by měla být kolem hodnoty 0,2, pak by se mnou vypočítané hodnoty likvidity pohybovaly kolem tohoto optima. Hodnoty vyjadřují, že podnik neměl dostatečné množství finančních prostředků ke krytí krátkodobých závazků. Avšak to, že hodnoty okamžité likvidity nedosahují optimálních hodnot, nemusí ještě znamenat, že by firma měla nějaké finanční problémy.

b) Pohotová likvidita

Tento ukazatel by neměl překročit hodnotu 1,5, k čemuž v žádném ze sledovaných let nedošlo. Hodnoty v prvních dvou sledovaných letech byly v optimu, v dalších dvou letech mírně poklesly. V průměru je hodnota pohotové likvidity rovna 1, to znamená, že na 1 Kč krátkodobých závazků má firma 1 Kč oběžných aktiv.

c) Běžná likvidita

Naměřené hodnoty běžné likvidity dosahovaly ve sledovaných letech podprůměrných hodnot, to by mohlo znamenat, že podnik bude mít v budoucnu problémy se zachováním platební schopnosti podniku. Výsledné hodnoty ukazují, že krátkodobé závazky nejsou dostatečně kryty oběžnými aktivy.

4.3.2 Ukazatele rentability (ziskovosti)

Ukazatele rentability dosahovaly ve všech sledovaných letech kladných hodnot, z toho lze usoudit, že tyto roky byly pro sledovaný podnik ziskové. Ve všech letech bylo také dodrženo pravidlo, že hodnoty ROE by měly být vyšší než hodnoty ROA.

Tabulka 4.11 Ukazatele rentability

	2006	2007	2008	2009
ROCE	41,56%	10,28%	18,39%	15,79%
ROE	74,43%	10,18%	19,23%	15,68%
ROA	6,22%	4,11%	6,28%	6,86%
ROS	1,94%	1,07%	2,26%	3,39%

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

a) ROCE

Ukazatel rentability celkového vloženého kapitálu se pohyboval v rozmezí 10,28 – 41,56%. Vyjadřuje, kolik Kč hospodářského výsledku před zdaněním vytvoří firma na jednu Kč vloženého kapitálu. Průměrná hodnota je 21,5%, což by znamenalo, že podnik vytvoří na 1 Kč vloženého kapitálu 0,21 Kč.

b) ROE

Ukazatel rentability vlastního kapitálu se pohybuje v rozmezí 10,18 – 74,43%. Zjišťuje, zda vložený vlastní kapitál přináší dostatečný výnos. Průměrná hodnota je 29,9%, což

znamená, že podnik vytvoří 0,30 Kč na jednu Kč vloženého vlastního kapitálu. Nejlepší hodnoty dosáhl podnik v roce 2006, v tom to roce sice není dosaženo nejvyššího hospodářského výsledku za sledované období, jak by mohl tento ukazatel naznačovat, ale je velice malý podíl vlastního kapitálu ve firmě, proto je hodnota tohoto ukazatele v roce 2006 tak vysoká.

c) ROA

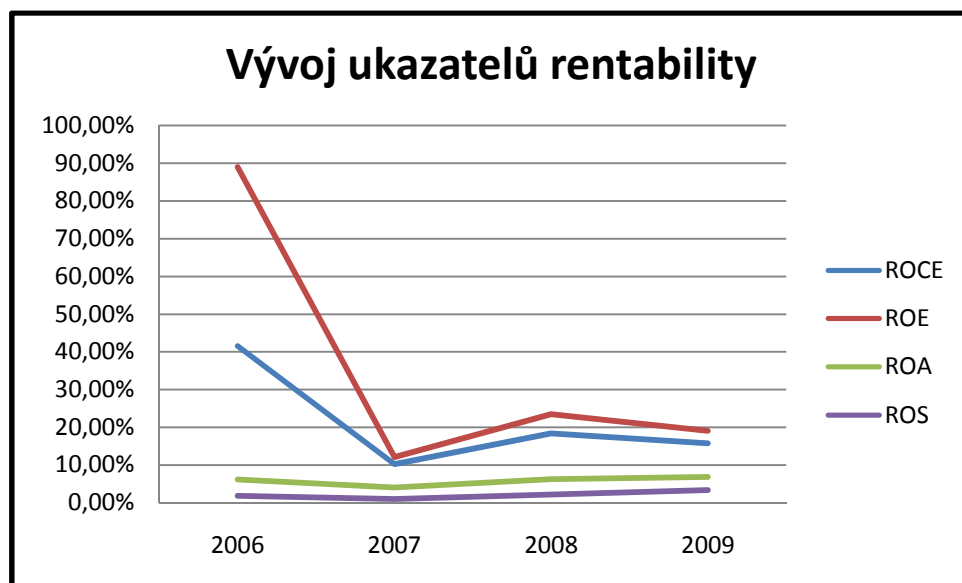
Ukazatel rentability aktiv se pohybuje v rozmezí 4,11 – 6,86%. Průměrná hodnota tohoto ukazatele je 5,87%, to vyjadřuje, že na 1 Kč celkových aktiv bylo vytvořeno 0,05Kč čistého zisku.

d) ROS

Ukazatel rentability tržeb se ve sledovaném období pohybuje v rozmezí 1,07 – 3,39 %. Průměrná hodnota je 2,17%, to znamená, že na 1 Kč tržeb vytvořil podnik 0,02 Kč čistého zisku. Nejvyšší hodnota je naměřená v roce 2009, kdy firma dosáhla vysokého zisku na téměř poloviční objem tržeb oproti předešlému roku.

Vývoj naměřených hodnot rentability měl v letech 2006 – 2009 kolísavý vývoj, jak můžeme vidět v následujícím grafu:

Graf 4.4 Vývoj ukazatelů rentability

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

4.3.3 Ukazatele zadluženosti

Vývoj ukazatelů zadluženosti má ve sledovaném období kolísavý vývoj.

Tabulka 4.12 Ukazatele zadluženosti

	2006	2007	2008	2009
Ukazatel věřitelského rizika	93,01%	66,09%	73,70%	64,01%
Poměr VK k celkovým aktivům	6,99%	33,91%	26,30%	35,99%

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

a) Ukazatel věřitelského rizika

Tento ukazatel nám udává, do jaké míry je podnik financován z cizích zdrojů. V našem případě je hodnota tohoto ukazatele velice vysoká. V případě vysoké hodnoty ukazatele je ohrožována finanční stabilita firmy. Průměrná hodnota tohoto ukazatele je 74, 2%, to by znamenalo, že podnik je ze tří čtvrtin financován cizími zdroji. Znamená to, že průměrně 0,74 Kč cizích zdrojů připadá na 1 Kč aktiv.

b) Poměr VK k celkovým aktivům

Tento ukazatel je doplňkový k ukazateli věřitelského rizika, jejich součet by měl dát hodnotu přibližně 1, rozdíl může být způsoben nezapočtením ostatních pasiv do jednoho z ukazatelů. Podnik by se měl snažit, aby zmenšil podíl cizího kapitálu na financování podniku, protože pokud je hodnota tohoto ukazatele vysoká, znamená to vysoké riziko pro věřitele. Doporučená hodnota poměru vlastního a cizího kapitálu by se měla pohybovat kolem 50:50.

4.3.4 Ukazatele aktivity

Vývoj ukazatelů aktivity měl ve sledovaném období kolísavý vývoj.

Tabulka 4.13 Ukazatele aktivity

	2006	2007	2008	2009
Obrat aktiv	3,21	3,82	2,78	2,03
Obrat dlouhodobého majetku	40,12	18,04	8,91	5,71
Obrat zásob	77,55	199,53	60,76	40,99
Doba obratu zásob	4,64	1,80	5,92	8,78
Doba splatnosti pohledávek	75,24	59,12	69,10	88,50
Doba splatnosti závazků	85,33	63,07	96,38	114,80

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

a) Obrat aktiv

Hodnota tohoto ukazatele by měla být rovna minimálně jedné, obecně platí čím vyšší číslo, tím lepší a také by měla hodnota tohoto ukazatele růst. Hodnoty tohoto ukazatele jsou ve všech letech vyšší než jedna, avšak nerostou v čase po celé sledované období. Ve sledovaných letech se hodnota tohoto ukazatele pohybovala v rozmezí 2,03 – 3,82. Průměrná hodnota je 2,96, to znamená, že celková aktiva se do tržeb promítnou téměř třikrát. Nejvyšší hodnoty tohoto ukazatele dosáhl podnik v roce 2007, což bylo způsobeno růstem tržeb a snížením celkových aktiv. Nejnižší hodnoty tohoto ukazatele bylo dosaženo v roce 2009, což bylo způsobeno poklesem objemu tržeb, které byly v tomto roce nejnižší za celé sledované období.

b) Obrat dlouhodobého majetku

Hodnota tohoto ukazatele v čase výrazně klesala a to z hodnoty 40,12 v roce 2006 až na hodnotu 5,71 v roce 2009. Průměrná hodnota tohoto ukazatele je 18,2, což znamená, že z jedné Kč dlouhodobého majetku je vyprodukováno 18,2 Kč tržeb.

c) Obrat zásob

Hodnota tohoto ukazatele ve sledovaném období nejdříve rostla a pak začala klesat. Hodnoty se pohybovaly od 40,99 až po 199,53. Průměrná hodnota tohoto ukazatele je 94,7, to znamená, že zásoby se obrátily v průměru za rok téměř 95x. Obecně platí, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím je to pro podnik lepší. Firma se snaží na všechny své zakázky nakupovat materiál přesně podle požadavků metodou Just - in, a díky mnohaletým zkušenostem se jí to daří, proto nemá moc oběžných aktiv vázaných v zásobách.

d) Doba obratu zásob

Je odvozeným ukazatelem k obratu zásob, udává, kolik dní jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob. Hodnoty tohoto ukazatele se pohybovaly od 1,8 – 8,78. Průměrná hodnota tohoto ukazatele je 5,3 dne. To znamená, že zásoby jsou v podniku vázány průměrně 5,3 dní.

e) Doba splatnosti pohledávek

Hodnota tohoto ukazatele má ve sledovaném období kolísavý vývoj a je v rozmezí 59,12 – 88,5. Průměrná hodnota tohoto ukazatele je 73, to znamená, že firma v průměru čeká na zaplacení od svých odběratelů 73 dní.

f) Doba splatnosti závazků

Hodnota tohoto ukazatele má ve sledovaném období kolísavý vývoj a hodnoty tohoto ukazatele se pohybují v rozmezí 63,07 – 114,8. Průměrná hodnota je 89,9, to znamená, že firma zaplatí dodavatelům v průměru za 90 dní. Doba splatnosti závazků by měla být delší než doba splatnosti pohledávek, což je zde splněno. Na základě srovnání doby splatnosti pohledávek a závazků můžeme říci, že firma využívá obchodní úvěr, protože ve sledovaném období je doba splatnosti závazků vždy vyšší než doba splatnosti pohledávek.

4.3.5 Souhrnné indexy hodnocení

4.3.5.1 DuPontův rozklad

Díky rozkladu ROE můžeme sledovat vliv jednotlivých složek v letech 2006 – 2009.

Tabulka 4.14 Rozklad ROE

	2006	2007	2008	2009
ROE	0,744	0,102	0,192	0,157
ČZ/T	0,016	0,009	0,018	0,028
T/A	3,207	3,825	2,781	2,026
A/VK	14,311	2,949	3,802	2,779

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Ukazatel ROE měl v čase kolísavý vývoj. Hodnota ROE měla v roce 2006 hodnotu 74,4%, v roce 2007 10,2%, v roce 2008 19,2% a v roce 2009 15,7%. Celková změna byla v roce 2007 -64,2%, v roce 2008 9% a v roce 2009 – 3,5%. Pokles u ukazatele ROE je značný, což by pro firmu v budoucnu mohlo znamenat velký problém. To jak jednotlivé složky tohoto ukazatele ovlivňovaly celkový ukazatel, zjistíme v tabulce 4.15:

Tabulka 4.15 Vliv jednotlivých složek

	2007/2006	2008/2007	2009/2008
ROE	-86,32%	89,02%	-18,48%
ČZ/T	-35,18%	96,37%	45,56%
T/A	19,25%	-32,28%	-32,46%
A/VK	-70,39%	24,93%	-31,58%

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Ukazatel ROE se v prvním období snížil o 86,32%. Z toho se na celkové změně podílí rentabilita tržeb -35,18%, obrat celkových aktiv 19,25% a finanční páka -70,39%. Ve druhém období byla oproti předchozímu období zaznamenána výrazná změna, ukazatel ROE se ve druhém období zvýšil o 89,02%. Na této změně se podílela rentabilita tržeb 96,37%, obrat celkových aktiv -32,28% a finanční páka 24,93%. Ve třetím období došlo oproti předchozímu období k výrazné změně. Ukazatel ROE se ve třetím období snížil o 18,48%. Z toho se na celkové změně podílela rentabilita tržeb 45,56%, obrat celkových aktiv -32,46% a finanční páka -31,58%. V průběhu sledovaného období má na vývoj ROE největší vliv v prvním období finanční páka a ve dvou dalších obdobích rentabilita tržeb.

4.3.5.2 Altmanův model

Tabulka 4.16 Altmanův (Z-score) model

	2006	2007	2008	2009
X1	0,23	0,13	-0,05	0,01
X2	0,05	0,03	0,05	0,06
X3	0,06	0,04	0,06	0,07
X4	0,08	0,51	0,36	0,56
X5	3,21	3,82	2,78	2,03
Z - score	3,63	4,28	3,13	2,52

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Výsledné hodnoty ve sledovaných letech kromě roku 2009 se pohybují v pásmu prosperity, v roce 2009 klesla hodnoty do pásma tzv. šedé zóny. Tento výsledek lze považovat za velmi dobrý a podnik můžeme na základě těchto výsledků považovat za finančně zdravý.

4.3.5.3 Index důvěryhodnosti IN 2000

Tabulka 4.17 Index důvěryhodnosti IN 2000

	2006	2007	2008	2009
A/CZ	1,075126	1,513034	1,356829	1,562169
EBIT/A	0,062159	0,041062	0,062786	0,068605
Výnosy/A	3,207281	3,824711	2,781213	2,025809
OA/KZ	1,336446	1,309035	1,047686	1,147497
IN 2000	1,828726	2,021378	1,617535	1,2788

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů

Z výsledků indexů důvěryhodnosti vidíme, že podnik je v letech 2006 – 2009 hodnocen jako podnik, který má poměrně dobré finanční zdraví, ale protože se nenachází v nejvyšší možné skupině ukazatelů, má ještě prostor se zlepšovat.

4.4 SWOT analýza firmy FUS a HARAZIM s.r.o.

Výsledky finanční analýzy shrneme do SWOT analýzy, což může přinést odpovědi na otázky pro možné zlepšení.

- **Silné stránky**

- Firma FUS s a HARAZIM s.r.o. je na trhu už devatenáct let, je zavedenou firmou.
- Firma FUS a HARAZIM s.r.o. je držitelem certifikátů ČSN EN ISO 9001:2001 a ČSN EN ISO 14001:2005.
- Firma FUS a HARAZIM s.r.o. má zavedený systém environmentální politiky, což ukazuje, že firma si je vědoma důležitosti ochrany životního prostředí.
- Na základě vypočtených souhrnných ukazatelů můžeme usoudit, že firma FUS a HARAZIM s.r.o. má dobré finanční zdraví.
- Firma FUS a HARAZIM s.r.o. zaměstnává pracovníky mnoha stavebních profesí, čím může zajistit kompletní stavební dodávky. Pracovníci jsou proškolení.
- Firma spolupracuje se spoustou projekčních firem, čímž získává nové poznatky o nových technologiích ve stavebnictví.

- K dobrému jménu firmy přispívá i dlouholetá spolupráce s velkými firmami v ČR, např. ČEZ a.s., ČSOB a.s.
- **Slabé stránky**
 - Podnik je financován převážně z cizích zdrojů, čímž může být ohrožována finanční stabilita firmy.
 - Výši zisku negativně ovlivňuje výkonová spotřeba především v podobě nakoupených služeb.
 - Výnosnost vlastního kapitálu prudce klesla oproti prvnímu sledovanému období. Tento pokles je zapříčiněn negativně působící finanční pákou a zhoršující se rentabilitou tržeb.
- **Příležitosti**
 - Rozšíření okruhu působnosti po celé České republice či okolních státech (Slovensko, Polsko), což by mohlo firmě zvýšit tržby.
 - Zakoupením nového stavebního stroje by mohlo firmě pomoci snížit výkonovou spotřebu zejména v oblasti nakoupených služeb.
 - Firma by mohla získat nové zákazníky díky účasti na stavebních veletrzích.
- **Ohrožení**
 - Přetrvávající důsledky světové krize a strach zákazníků z jejích následků způsobuje nezájem o nové stavby či rekonstrukce.
 - Možná nová opatření vlády proti následkům světové krize, např. možnost zvýšení daní.
 - Noví konkurenti a snižování cen u konkurence.

5. Návrhy a doporučení

V mé diplomové práci jsem provedla finanční analýzu firmy FUS a HARAZIM s.r.o. v období 2006-2009.

Z výsledků horizontální analýzy rozvahy jsem zjistila, že během sledovaného období hodnota aktiv i pasiv kolísala. Hodnoty aktiv a pasiv se ve sledovaných letech pohybovaly v rozmezí 21,6 – 38,8 mil. Kč, přičemž nejvyšší hodnoty dosáhly v roce 2008.

Z výsledků vertikální analýzy rozvahy jsem zjistila, že ve struktuře aktiv a pasiv došlo ve sledovaném období k poměrně výrazným změnám. Podíl dlouhodobého majetku na celkových aktivech vzrostl ze 7,99% v roce 2006 až na 35,47% v roce 2009. Podíl oběžných aktiv na celkových aktivech klesal z 91,23% v roce 2006 až na 64,53% v roce 2009. Malý podíl na celkových aktivech tvoří také časové rozlišení, které v průměru tvoří 0,25%. Nejvýznamnější složkou dlouhodobého majetku je dlouhodobý hmotný majetek, nejvýznamnější složkou oběžných aktiv jsou krátkodobé pohledávky. Celková pasiva jsou tvořena převážně cizími zdroji, které se na celkových pasivech podílí ve sledovaných letech 93,01% v roce 2006, 66,09% v roce 2007, 73,7% v roce 2008 a 64,01% v roce 2009. Vlastní kapitál se ve sledovaných letech vyvíjí kolísavě v rozmezí 6,99 – 35,99%. Nejvýznamnějšími položkami vlastního kapitálu jsou ve sledovaném období kapitálové fondy a hospodářský výsledek běžného období. Cizí zdroje nejvíce ovlivňují krátkodobé závazky.

Z horizontální analýzy výkazu zisků a ztráty jsem zjistila, že hospodářský výsledek před i po zdanění ve sledovaných letech kolísal. Nejlepšího výsledku ve sledovaných letech bylo dosaženo v roce 2008 díky nejvyššímu objemu tržeb za sledované období, nejnižší hodnoty bylo dosaženo v roce 2007 díky nízkému objemu tržeb a vysokých osobních nákladů.

Z výsledků vertikální analýzy výkazu zisků a ztráty jsem zjistila, že největší podíl na celkových tržbách mají tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb v prvních třech letech rostly, ale v roce 2009 klesly. Výkonová spotřeba se na celkových tržbách podílí v průměru 84%. Výsledek hospodaření po zdanění tvoří v průměru 1,74% z celkových tržeb.

Pomocí ukazatelů likvidity jsem zjistila, že firma FUS a HARAZIM s.r.o. dosahovala ve sledovaném období u běžné likvidity podprůměrných hodnot. Z toho můžeme usoudit, že podnik neměl ve sledovaném období dostatek oběžných aktiv ke krytí krátkodobých závazků a že by v budoucnu mohl mít problémy se zachováním platební schopnosti.

Z vývoje ukazatelů rentability vidíme, že ve sledovaných letech dosahovaly ukazatele kladných hodnot a měly kolísavý vývoj. Nejvyšší hodnota rentability tržeb ROS byla naměřena v roce 2009, vlivem zvýšení objemů prací u nových výstaveb a také nárůstem opravných a udržovacích prací na stavbách, a nejnižší v roce 2007, kdy nejvíce ovlivnilo pokles tržeb úbytek nových stavebních zakázek. Vývoj rentability vlastního kapitálu ROE i rentabilita celkového vloženého kapitálu ROCE ve sledovaných letech kolísá. Nejvyšší hodnoty bylo u obou ukazatelů dosaženo v roce 2006 a nejnižší v roce 2007. Z výsledků pyramidálního rozkladu rentability vlastního kapitálu vidíme, že největší podíl na vývoji rentability vlastního kapitálu má v prvním období finanční páka a ve dvou dalších obdobích rentabilita tržeb.

Z vývoje ukazatelů zadluženosti vidíme, že u ukazatele věřitelského rizika jsou hodnoty velmi vysoké, to může znamenat ohrožení finanční stability firmy, protože podnik je ze tří čtvrtin tvořen cizím kapitálem. Z výsledků analýzy těchto ukazatelů vidíme, že podíl financování ze strany vlastníků roste, k doporučenému poměru, který by se měl pohybovat 50:50 má však firma ještě daleko.

Z analýzy ukazatelů aktivity ve sledovaném období můžeme vidět, že obrat aktiv je po celé sledované období vyšší než minimální doporučená hodnota, což je pro podnik dobré. U obratu zásob je ve sledovaném období průměrná hodnota 94,7, to znamená, že zásoby se v podniku během roku obrátí téměř 95 krát. Doba splatnosti pohledávek je 73 dní, což není vůbec dobrá hodnota.

Z vývoje souhrnných ukazatelů vidíme, že podnik je hodnocen jako velmi úspěšný. Podle Altmanova indexu důvěryhodnosti se firma pohybuje v pásmu prosperity a podle indexu důvěryhodnosti IN2000 je jeho situace také velmi uspokojivá. Proto můžeme podnik hodnotit jako finančně zdravý.

Na základě finanční analýzy bych firmě doporučila následující:

- ✓ Firma by se měla zaměřit na zlepšení běžné likvidity. Firma má značné množství aktiv vázáno v dlouhodobých pohledávkách a část také zásobách, což snižuje její platební schopnost. V minulosti bylo k překlenutí platební neschopnosti použito bezúročné půjčky od majitelů, toto však nic neřeší, proto by se majitelé měli snažit problém vyřešit a ne jen oddálit. Ke snížení stavu zásob by firma mohla odprodat zastaralé a nadbytečné zásoby nebo zapracovat na efektivnějším řízení zásob.
- ✓ Hodnoty ukazatelů zadluženosti jsou velmi vysoké, což je značně znepokojivé. Firma je příliš kryta z cizích zdrojů, i přesto, že má zadlužení ve sledovaných letech klesající charakter, k doporučené hodnotě má ještě daleko. Proto by se firma měla zaměřit především na zvyšování podílu financování podniku z vlastních zdrojů (samofinancování). Přílišná zadluženost by mohla podnik přivést do finančních problémů, protože by mohl podnik být příliš zatížen splácením dluhů. Vyšší podíl financování z cizích zdrojů je preferován vlastníky, ale špatný pro věřitele. Protože kdyby v budoucnu podnik potřeboval nějakou půjčku (např. v případě ztrátového hospodaření), mohl by mít problém s jejím získáním. Proto by se měl podnik snažit zapracovat na zvýšení hospodářského výsledku, což představuje zdroj financování pro podnik, toho lze dosáhnout např. snížením nákladů (sledování vývoje výrobního plánování a sledování nákladových plánů) nebo zvýšením výnosů (získání nových investorů, rozšířením okruhu působnosti do dalších krajů).
- ✓ Doba splatnosti pohledávek je v průměru 73 dní. Doba splatnosti závazků je v průměru 90 dní. Na základě srovnání doby splatnosti pohledávek a doby splatnosti závazků můžeme říci, že firma využívá obchodní úvěr. Přesto by se firma měla snažit zapracovat na snížení doby splatnosti pohledávek na hodnotu odvětvového průměru, která se pohybuje v rozmezí 40 – 60 dní. Finanční prostředky, které jsou zbytečně vázány ve formě pohledávek, nemůžou být využity efektivněji. Proto bych firmě doporučovala zapracovat na snížení doby splatnosti pohledávek např. zavedením vyššího penále z prodlení při platbách po datu splatnosti, včasným upomínáním dlužníků, faktoring, vymáhání nedobytných pohledávek.
- ✓ Firma by se měla snažit zlepšit optimalizaci výkonové spotřeby, protože negativně ovlivňuje výsledek hospodaření firmy. Bylo by dobré zlepšit hospodaření ve spotřebě

nakoupených služeb, protože tvoří největší část na výkonové spotřebě. Jedná se především o náklady za nájem stavebních strojů a přepravy, firma by se měla snažit o sjednání výhodnějších podmínek s dodavateli těchto služeb nebo zakoupit vlastní stavební zařízení.

6. Závěr

Za téma diplomové práce jsem si vybrala finanční analýzu podniku. Předmětem hodnocení se stala stavební firma FUS a HARAZIM s.r.o. se sídlem v Ostravě – Mariánských Horách. Předmětem podnikání firmy je provádění staveb hlavní stavební výroby, pomocné stavební výroby včetně jejich změn, udržovacích prací a jejich odstraňování.

Cílem mé diplomové práce bylo pokusit se provést hodnocení finanční situace firmy FUS a HARAZIM s.r.o. v letech 2006 až 2009 pomocí vybraných nástrojů finanční analýzy a pokusit se navrhnout opatření, která by mohla vést k odstranění případných problémů a nedostatků. Zdrojová data pro zpracování finanční analýzy jsem získala z účetních výkazů (rozvaha, výkaz zisků a ztráty, cash flow, výroční zpráva) poskytnutých firmou FUS a HARAZIM s.r.o.

Pro hodnocení finanční situace firmy FUS a HARAZIM s.r.o. byl použit tradiční přístup hodnocení. Po provedení finanční analýzy pomocí absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů bylo provedeno i hodnocení finančního zdraví firmy pomocí souhrnných ukazatelů DuPontův rozklad ROE, Altmanův (Z – Score) model a Index důvěryhodnosti IN 2000. V závěru aplikační části byly výsledky finanční analýzy shrnuty do SWOT analýzy, která by mohla pomoci nasměrovat aktivity vedoucí k možnému zlepšení tím správným směrem.

Z výsledků finanční analýzy lze firmu FUS a HARAZIM s.r.o. považovat za finančně zdravou a stabilní. Výsledky firmy měly ve sledovaném období kolísavý průběh, nejlepšího výsledku dosáhla firma v roce 2008, kdy byl objem tržeb i hospodářského výsledku nejvyšší. Přestože ve všech ukazatelích poměrové analýzy nedosáhla firma doporučených hodnot, výsledek souhrnných ukazatelů indexu důvěryhodnosti IN 2000 a Altmanova indexu je pozitivní a firma je hodnocena jako finančně zdravá. Firma by měla pokračovat ve stále dobré práci, avšak má i některé oblasti, ve kterých by se mohla zlepšit, tyto oblasti jsou uvedeny v návrzích a doporučeních.

Jako doporučení firmě na závěr bych chtěla říci, že používání finanční analýzy v budoucnosti by mohlo firmě pomoci při finančním plánování a rozhodování. Její pravidelné provádění by mohlo mít pozitivní vliv na chod firmy a pomoci při kontrole dosažených výsledků. Je však třeba zdůraznit, že je nutné zadávat pravdivé a úplné údaje, aby mělo provádění finanční analýzy očekávaný efekt. Je také dobré sledovat údaje za delší časové období.

Seznam použité literatury

a) Knihy

- [1] DĚDINA, J. ; CEJTHAMR, V.: *Management a organizační chování*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2005. 340 s. ISBN 80-247-1300-4.
- [2] EVANS, J.R.; BERMAN, B.: *Marketing*. 4th ed. New York: MacMillan Publishing Company, 1990. 780 s. ISBN 0-02-334401-6.
- [3] GRASSEOVÁ, M. ; DUBEC, R. ; ŘEHÁK, D.: *Analýza v rukou manažera*. 1.vyd. Brno: Computer Press a.s., 2010. 323 s. ISBN 978-80-251-2621-9.
- [4] GRÜNWALD, R. *Finanční analýza – metody a využití*. Praha: VOX Consult, 1995. 81 s.
- [5] GRÜNWALD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2. vyd. Praha: Oeconomica, 2004. 197 s. ISBN 80-245-0684-X.
- [6] HIGGINS, R.: *Analýza pro finanční management*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 1997. 399 s. ISBN 80-7169-404-5.
- [7] JAKUBÍKOVÁ, D.: *Strategický marketing*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2005. 208 s. ISBN 80-245-0902-4.
- [8] KISLINGEROVÁ, E.; HLAVICA, J. *Finanční analýza krok za krokem*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 70-7179-321-3.
- [9] MRKVIČKA, J.; KOLÁŘ, P. *Finanční analýza*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2006. 228 s. ISBN 80-7357-219-2.
- [10] RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza – metody, ukazatele, využití v praxi*. 1.vyd. Praha: Grada, 2007. 120 s. ISBN 978 – 80 – 247 – 1386 – 1.
- [11] SYNEK, M. a kol.: *Manažerská ekonomika*. 3.vyd. Praha: Grada publishing a.s., 2003. 472 s. ISBN 80-247-0515-X.
- [12] VALACH, J. *Finanční řízení podniku*. 2.vyd. Praha: EKOPRESS, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.

b) Internetové odkazy

- [13] FUS a HARAZIM s.r.o. [online]. [cit. 2010-01-25]. Dostupný z WWW:
<http://www.fus-harazim.cz>
- [14] Economic Wizard v.o.s. [cit. 2010-02-03]. Dostupný z WWW:
<http://www.ewizard.cz>
- [15] Otevřená encyklopedie Wikipedie [cit. 2010-02-03]. Dostupný z WWW:
<http://www.wikipedia.cz>
- [16] Český statistický úřad [cit. 2010-04-03]. Dostupný z WWW:
<http://www.czso.cz/>
- [17] Účetní závěrky firmy FUS a HARAZIM s.r.o. 2006, 2007, 2008, 2009 včetně příloh [cit. 2009-12-15]. Dostupný z WWW: <http://www.justice.cz>

c) Další zdroje

- [18] Interní materiály podniku

Seznam zkratek

A	aktiva
Atd.	a tak dále
a.s.	akciová společnost
CZ	cizí zdroje
ČSN	československá (státní) norma
EBIT	zisk před úroky a zdaněním
EMS	Environmentální management systém
EN	Evropská norma
FA	Finanční analýza
ISO	International Organization for Standardization
Kč	koruna česká
KZ	Krátkodobé závazky
Mil. Kč	miliónů korun českých
Např.	například
OA	Oběžná aktiva
ROA	rentabilita aktiv
ROCE	rentabilita celkového investovaného kapitálu
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
Sb.	sbírka
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
tis. Kč	tisíc korun českých
tj.	to je
tzn.	to znamená
tzv.	takzvané
VH	výsledek hospodaření
VK	vlastní kapitál
ZJ	základní jmění

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo,
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3),
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována

v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové

práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;

- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona,
- bylo sjednáno, že užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 9.7.2010

Eva Zavadilová

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Písečná 15, 700 30 Ostrava

Seznam vzorců

$$(2.1) \text{ Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

$$(2.2) \text{ Pohotová likvidita} = \frac{\text{Finanční majetek} + \text{Krátkodobé pohledávky}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

$$(2.3) \text{ Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

$$(2.4) \text{ ROCE} = \frac{\text{EBIT}}{(\text{Vlastní kapitál} + \text{Rezervy} + \text{Dlouhodobé závazky} + \text{Bankovní úvěry dlouhodobé})}$$

$$(2.5) \text{ ROE} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

$$(2.6) \text{ ROA} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Aktiva}} = \frac{(\text{VH před zdaněním} + \text{Nákladové úroky})}{\text{Aktiva celkem}}$$

$$(2.7) \text{ ROS} = \frac{\text{EBIT}}{(\text{Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb} + \text{Tržby z prodeje zboží})}$$

$$(2.8) \text{ Ukazatel věřitelského rizika} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$$

$$(2.9) \text{ Poměr VK k celkovým aktivům} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$$

$$(2.10) \text{ Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Nákladové úroky}}$$

$$(2.11) \text{ Obrat aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva celkem}}$$

$$(2.12) \text{ Obrat dlouhodobého majetku} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Dlouhodobý majetek}}$$

$$(2.13) \text{ Obrat zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}}$$

$$(2.14) \text{ Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{(\text{Tržby}/360)}$$

$$(2.15) \text{ Doba splatnosti pohledávek} = \frac{\text{Pohledávky}}{(\text{Tržby}/360)}$$

$$(2.16) \text{ Účetní hodnota akcie} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Počet emitovaných akcií}}$$

$$(2.17) \text{ Dividendový výnos} = \frac{\text{Dividendový výnos na 1 akcii}}{\text{Tržní cena akcie}} * 100$$

$$(2.18) \text{ ROE} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Aktiva}} * \frac{\text{Aktiva}}{\text{VK}} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Tržby}} * \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}} * \frac{\text{Aktiva}}{\text{VK}}$$

$$(2.19) \text{ Altmanův model Z} = 0,717X_1 + 0,847X_2 + 3,107X_3 + 0,42X_4 + 0,998X_5$$

$$(2.20) \text{ Index důvěryhodnosti IN2000} = \frac{\text{Aktiva}}{\text{Cizí kapitál}} * (0,017) + \frac{\text{EBIT}}{\text{Aktiva}} * 4,573 + \frac{\text{Výnosy}}{\text{Aktiva}} * 0,481 + \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}} * 0,015$$

Seznam tabulek

Tabulka 4.1: Aktiva

Tabulka 4.2: Pasiva

Tabulka 4.3: Horizontální analýza aktiv

Tabulka 4.4: Horizontální analýza pasiv

Tabulka 4.5: Vertikální analýza aktiv

Tabulka 4.6: Vertikální analýza pasiv

Tabulka 4.7: Výkaz zisků a ztrát

Tabulka 4.8: Horizontální analýza výkazu zisků a ztráty

Tabulka 4.9: Vertikální analýza výkazu zisků a ztráty

Tabulka 4.10: Hodnoty likvidity

Tabulka 4.11: Ukazatele rentability

Tabulka 4.12: Ukazatele zadluženosti

Tabulka 4.13: Ukazatele aktivity

Tabulka 4.14: Rozklad ROE

Tabulka 4.15: Vliv jednotlivých složek

Tabulka 4.16: Altmanův (Z-score) model

Tabulka 4.17: Index důvěryhodnosti IN 2000

Seznam obrázků

Obrázek 3.1: Sídlo společnosti

Obrázek 3.2: Organizační struktura

Seznam grafů

Graf 3.1: Vývoj tržeb

Graf 4.1: Struktura aktiv

Graf 4.2: Struktura pasiv

Graf 4.3: Vývoj subkategorií výkazu zisků a ztráty

Graf 4.4: Vývoj ukazatelů rentability

Seznam příloh

Příloha 1: Rozvaha za sledované období

Příloha 2: Výkaz zisku a ztráty za sledované období

Příloha 3: Horizontální analýza rozvahy

Příloha 4: Vertikální analýza rozvahy

Příloha 5: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Příloha 6: Vertikální analýza výkazu zisků a ztráty

Příloha 7: Certifikáty jakosti

Příloha 8: Politika jakosti

Příloha 9: Politika EMS